

D-4: TÜRKİYE BAĞLAMINDA YEŞİL TAKSONOMİLERİN İNCELENMESİ

NİSAN
2023

TÜRKİYE'DE YEŞİL
TAKSONOMİ
RAPORLAMA
KILAVUZLARININ
HAZIRLANMASI VE
POTANSİYEL
KULLANICILARI İLE
FAYDALANICILARININ
BELİRLENMESİ

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI**

AFD
AGENCE FRANÇAISE
DE DÉVELOPPEMENT

Frankfurt School
of Finance & Management

German Excellence. Global Relevance.

İÇİNDEKİLER

PROJE BİLGİSİ	6
1. SEÇİLEN ÜLKELERDEKİ TAKSONOMİ ÖRNEKLERİNİN ANALİZİ	8
1.1 SEÇİLEN ÜLKELERDEKİ TAKSONOMİLERE GENEL BAKIŞ	8
1.1.1 AB TAKSONOMİSİ	9
1.1.2 ÇİN TAKSONOMİSİ	17
1.1.3 GÜNEY AFRİKA TAKSONOMİSİ	22
1.1.4 ENDONEZYA TAKSONOMİSİ	30
1.1.5 GÜNEY KORE	34
1.1.6 MEKSİKA TAKSONOMİSİ	37
2. YEŞİL TAKSONOMİLERİN ETKİNLİĞİ	41
3. YEŞİL TAKSONOMİNİN GELİŞTİRİLMESİNİN İLGİLİ ADIMLARI VE TEMEL AŞAMALARI İÇİN ÖNERİLER	42
3.1 TAKSONOMİ HEDEFLERİNİ NET BİR ŞEKİLDE TANIMLAMAK VE GELİŞİME AÇIK KAPSAM BELİRLEME İÇİN POLİTİKA ALANINA İZİN VERMEK	43
3.2 AB TAKSONOMİSİ İLE STRATEJİK KONUMLANDIRMA, UYUMLAŞTIRMA (HARMONIZATION) VE BİRLİKTE ÇALIŞABİLİRLİK (INTEROPERABILITY) İÇİN GENEL HEDEFİ TANIMLAMAK	44
3.3 HEDEF KULLANICILARI OBJEKTİF KRİTERLER KULLANARAK SİSTEMATİK OLARAK TANIMLAMAK	46
3.4 BİRLİKTE ÇALIŞABİLİRLİK AMAÇLARI DOĞRULTUSUNDA KAPSAMI ÖNCEDEN BELİRLEMEK VE TARAMA KRİTERLERİNİ TANIMLAMAK	48
3.5 TAKSONOMİ GELİŞTİRME SÜRECİNİN ERKEN AŞAMASINDA BEYAN GEREKLİLİKLERİNİ TANIMLAMAK	50
3.6 ŞEFFAFLIĞI VE PAYDAŞ KATILIMINI SAĞLAMAK	54
3.7 ANLAŞILIR BİR ULUSAL VE ULUSLARARASI İLETİŞİM PLANI GELİŞTİRMEK VE UYGULAMAK	54
EK-1 A	55
EK-1 B	58

Tablo Listesi

Tablo 1. AB Taksonomisi ile ilgili önemli düzenlemelerin özeti	11
Tablo 2. Çin Taksonomisi ile ilgili düzenlemelerin özeti	19
Tablo 3. Güney Afrika Taksonomisi ile ilgili düzenlemelerin özeti	25
Tablo 4. Güney Afrika Taksonomisi kapsamında olmayan AB Taksonomisi faaliyetlerinin listesi.....	29
Tablo 5. Endonezya Taksonomisi ile ilgili düzenlemelerin özeti.....	31
Tablo 6. Güney Kore Taksonomisi ile ilgili düzenlemelerin özeti	35
Tablo 7. Meksika Taksonomisi ile ilgili düzenlemelerin özeti.....	38
Tablo 8. Türkiye'nin Ulusal Taksonominin Geliştirilmesine Yönelik Tavsiyeler	42
Tablo 9. Türkiye'nin Ulusal Taksonomisi için Önerilen Hedefler	43
Tablo 10. Önceliklendirilmesi Önerilen Sektörlerin Listesi	44
Tablo 11. Önerilen Paydaş Grupları ve Taksonomi ile İlgili Kilit Roller	46
Tablo 12 Anlaşılır Düzenleme için Önerilen Kapsam Belirleme ve Tarama Kriterleri	50

Şekil Listesi

Şekil 1 Sürdürülebilir Finans Taksonomisi Amaçları - OECD Tarafından Geliştirilen Sürdürülebilir Finans Tanımları ve Taksonomileri.....	7
Şekil 2 İlgili Faaliyetler ve Çıktılarla Proje Görevlerine Genel Bakış	7
Şekil 3 Küresel Yeşil Taksonomi Durumu.....	9
Şekil 4 Çin Kataloğuna ve Taksonomilerine Genel Bakış	18
Şekil 5 Türkiye için Pilot ve Aşamalı Beyan Yaklaşımı.....	51

Kısaltmalar Tablosu

Kısaltma	Tanım
ABM	Meksika Bankalar Birliği
AMAI	Meksika Yatırım Danışmanları Birliği
AMAFORE	Meksika Emekli Tasarruf Fonu Yöneticileri Birliği
AMIB	Meksika Borsa Kurumları Birliği
AMIS	Meksika Sigorta Kurumları Birliği
ASEAN	Güneydoğu Asya Uluslar Birliği
ASISA	Güney Afrika Tasarruf ve Yatırım Birliği
BASA	Güney Afrika Bankalar Birliği
BEIS	İşletme, Enerji ve Endüstriyel Strateji Dairesi Başkanlığı
BUSA	Güney Afrika İş Birliği
CapEx	Sermaye harcamaları
CBD	Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi
CBRC	Çin Bankacılık Düzenleme Komisyonu
CESF	Finansal Sistemin İstikrar Konseyi
CET	Teknik Değerlendirme Kriterleri
CMFS	Meksika Sürdürülebilir Finans Konseyi
CNBV	Meksika- Ulusal Bankacılık ve Menkul Kıymetler Komisyonu
CNSF	Meksika - Ulusal Sigorta ve Tahvil Komisyonu
CONSAR	Emeklilik Tasarruf Sistemi Ulusal Komisyonu
CSRC	Çin Menkul Kıymetler Düzenleme Komisyonu
CSRD	Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi
DEA	Çevre İşleri Dairesi
DFFE	Güney Afrika Ormancılık, Balıkçılık ve Çevre Bakanlığı
DNSH	Önemli zarar verme
İDB	İklim Değişikliği Başkanlığı
DPME	İzleme ve Değerlendirme Birimi
ESDM	Endonezya - Enerji ve Maden Kaynakları Bakanlığı
ESG	Çevresel, Sosyal ve Yönetişim
AB	Avrupa Birliği
FA	Mali Danışman
FCDO	Dışişleri, Milletler Topluluğu ve Kalkınma Ofisi
FDI	Doğrudan Yabancı Yatırım
FMP	Finansal Piyasa Katılımcısı
FSCA	Finans Sektörü Yürütme Otoritesi
FSI	Finansal Hizmetler Sektörü
FSS	Finansal Sektör Gözetimi
GSYİH	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
GHG	Sera gazı
GKKT	Finansal Hizmetler Sektörü Politika Grubu'nu Entegre edilmesi
GTT	Meksika - Sürdürülebilir Taksonomi Çalışma Grubu

HLEG	Üst Düzey Uzman Grubu
IEA	Uluslararası Enerji Ajansı
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
IPAB	Meksika - Banka Tasarruflarını Koruma Enstitüsü
IPCC	Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli
IPSF	Uluslararası Sürdürülebilir Finans Platformu
JSE	Johannesburg Menkul Kıymetler Borsası
KKP	Endonezya - Denizcilik ve Balıkçılık Bakanlığı
KLHK	Endonezya - Çevre ve Orman Bakanlığı
NACE	Avrupa Topluluğu'ndaki Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiksel Sınıflandırması
NBI	Ulusal İş Girişimi
NBFI	Banka Dışı Finansal Sektör
NDC	Ulusal Katkı Beyanı
NDRC	Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu
NFRD	Finansal Olmayan Raporlama Direktifi
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
OJK	Endonezya Finansal Hizmetler Otoritesi
OPEX	İşletme Giderleri
PA	İhtiyati Otorite
PBOC	Çin Halk Bankası
PUPR	Endonezya - Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
SA GFT	Güney Afrika'nın Yeşil Finans Taksonomisi
SAIA	Güney Afrika Sigorta Birliği
SCI AN	Kuzey Amerika Endüstriyel Sınıflandırma Sistemi
SDG	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
SECO	İsviçre Ekonomik İşler Devlet Sekreterliği
SFC	Sürdürülebilir Finans Komitesi
SFDR	Sürdürülebilir Finans Bilgilendirme Yönetmeliği
SHCP	Meksika - Maliye ve Kamu Kredileri Bakanlığı
Sida	İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı
TCFD	İklimle İlgili Finansal Beyanlar Görev Gücü
TUG	Teknik Uzman Grubu
BM	Birleşmiş Milletler
UNCCD	Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi
UNFCCC	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

Proje Bilgisi

Türkiye'nin ulusal yeşil taksonomisi, İklim Değişikliği Başkanlığı tarafından koordine edilecektir. Bu süreçte Türkiye'ye destek olmak amacıyla AFD (Agence Française de Développement), ulusal yeşil taksonominin hazırlanmasında İklim Değişikliği Müdürlüğü'ne eşlik etmektedir. **"Türkiye'de yeşil taksonomi raporlama kılavuzlarının hazırlanması ve potansiyel kullanıcıları ile faydalanıcılarının belirlenmesi"** projesinin uygulamasına Şubat 2023'te başlanmıştır. 8 ay sürmesi öngörülen proje, Türkiye'deki kamu ve özel kurumların yeşil taksonomi şemaları oluşturmak için teknik kapasitelerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Proje, Fransız Kalkınma Ajansı-AFD (Agence Française de Développement) tarafından finansal olarak desteklenmekte ve Frankfurt School of Finance and Management Turcasia Bölge Ofisi tarafından İklim Değişikliği Başkanlığı ile işbirliği içinde yürütülmektedir.

Proje kapsamında, özel hedefler şu şekilde belirlenmiştir: 1) Başarılı yeşil taksonominin geliştirildiği **küresel örneklerin** analizini yapmak; 2) Finansal sistemdeki **yeşil taksonominin potansiyel kullanıcılarının** yanı sıra ilgili her piyasada beklenen faydalarının analizini ve tanımlanmasını sağlamak; 3) **Yeşil taksonomi kapsamında raporlama kılavuzları oluşturmak için** bir öneri geliştirmek; 4) **Teknik Uzman Grubunun kurumsal yapılanmasına** yönelik öneri geliştirmek. Projenin nihai hedefi, bir ekonomik faaliyetin "yeşil" olarak nitelendirilip nitelendirilmediğinin değerlendirilmesini sağlayacak bir taksonomi kılavuzu önermektir. Ulusal yeşil taksonominin oluşturulmasının, Türkiye'nin düşük karbon ekonomisine geçişinde önemli bir rol oynaması beklenmektedir.

Düşük karbonlu ekonomiye geçişi kolaylaştırmak ve AB'nin iklim değişikliği standartları ve politikalarıyla uyum sağlamak için Türkiye, 2021 yılında 'Avrupa Yeşil Anlaşma Eylem Planı'nı yayımlamıştır. Bu kapsamlı plan, Türkiye'deki sürdürülebilir yatırımları desteklemek için hem ulusal hem de uluslararası kaynaklardan iklim finansmanını harekete geçirmeyi amaçlayan çeşitli politika eylemlerini içermektedir. Bu amaç doğrultusunda Türkiye, iklim değişikliği ile mücadeleyi destekleyen projelere yönlendirmede önemli bir rol oynayan yeşil taksonominin geliştirilmesi ve uygulanması hedefini benimsemiştir.

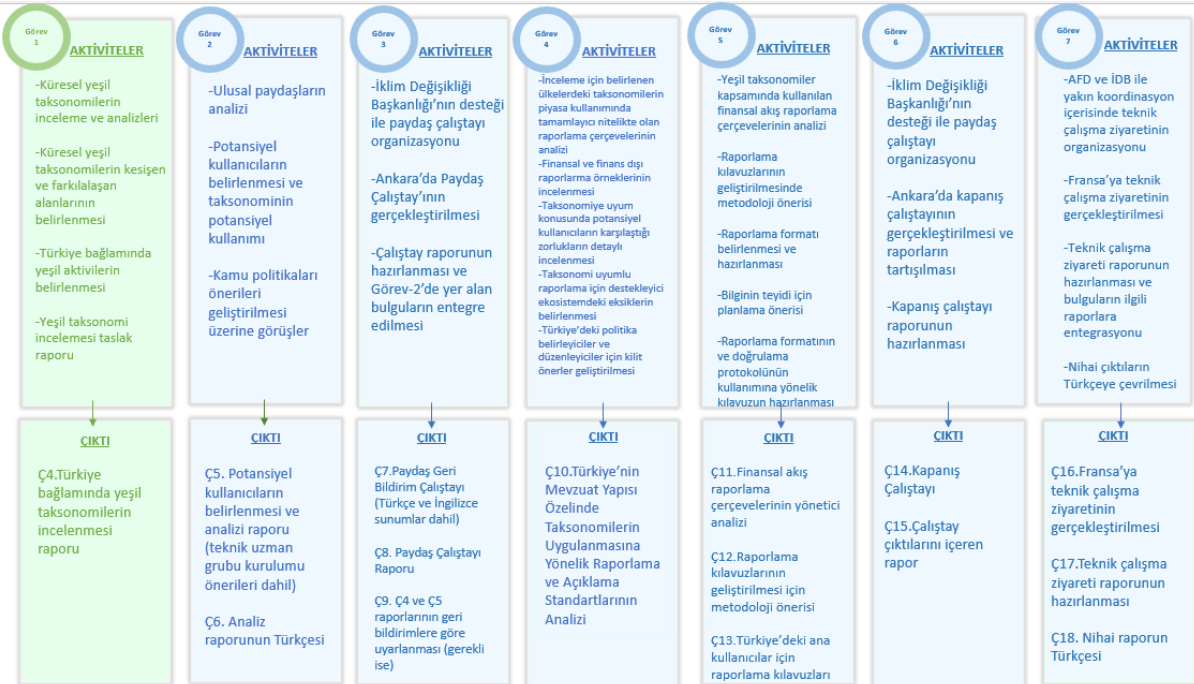
Yeşil taksonomi, iklim değişikliğinin azaltılmasıyla ilgili yatırım alanları ve faaliyetler için net ilkeler ve kriterler belirlemekte, böylece ekonomik ve finansal faaliyetler için rehberlik sağlamaktadır. Yeşil taksonomi aynı zamanda ekonomik faaliyetleri ve yatırımları çevresel ve sosyal hedeflere katkılarına göre kategorize eden bir çerçeve görevi görmektedir. Sürdürülebilir taksonomi ise, ekonomik faaliyetlerin sürdürülebilirliğini değerlendirmek için çok daha kapsamlı ve çeşitli kriterleri göz önünde bulundurarak daha kapsamlı bir yaklaşım benimsemektedir. Dolayısıyla sürdürülebilir taksonomiler, sürdürülebilirlik faktörlerinin daha geniş bir yelpazesini kapsayacak şekilde çevresel hususların ötesine geçmektedirler (Lütfen Şekil 1'i inceleyiniz).

Şekil 1 Sürdürülebilir Finans Taksonomisi Amaçları - OECD Tarafından Geliştirilen Sürdürülebilir Finans Tanımları ve Taksonomileri

İlgili faaliyetler ve çıktılarla birlikte proje görevlerine genel bakış aşağıdaki gibidir. Bu rapor **GÖREV - 1**'in bir parçası olup, projenin dördüncü çıktısını kapsamaktadır.

Şekil 2 İlgili Faaliyetler ve Çıktılarla Proje Görevlerine Genel Bakış

Rapor aşağıdaki ana bölümleri içermektedir:

- **AB, Çin, Güney Afrika, Endonezya, Güney Kore ve Meksika** olmak üzere seçilmiş altı yeşil taksonominin incelenmesi ve taksonomilere genel bakış. Bu bölümde, seçilen ülkeye ilişkin arka plan bilgisi, süreçlerin organizasyon detayları, kapsayıcı ve çevresel hedefler, hedef kullanıcılar, ilkeler, sınıflandırma kodu, sektörel ve tarama kriterleri, beyan gereklilikleri, uluslararası taksonomi uyumlaştırma ilkeleri ve son olarak tümünün Türkiye ulusal bağlamında uygunluğu özetlenmektedir.
- Seçilen taksonomilerin **Türkiye açısından önemi** son bölümde derinlemesine analiz edilmiş ve **politika önerileri** geliştirilmiştir.

1. Seçilen Ülkelerdeki Taksonomi Örneklerinin Analizi

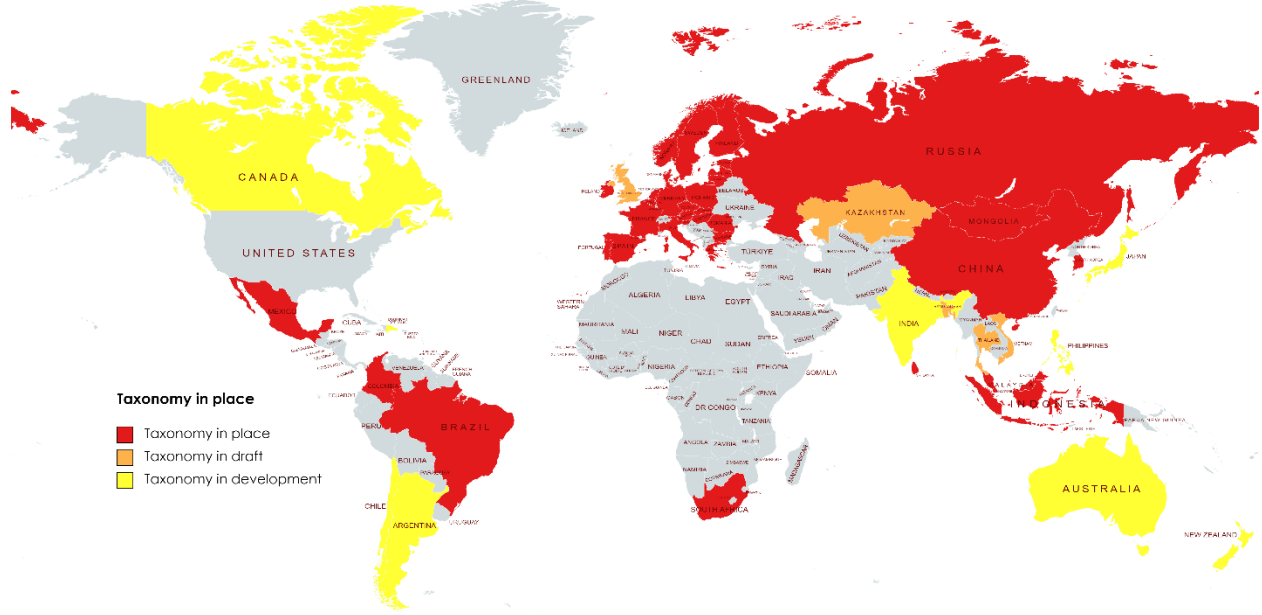
1.1 Seçilen Ülkelerdeki Taksonomilere Genel Bakış

Son yıllarda, dünyanın farklı bölgelerinde yeşil taksonomiler geliştirilmiştir (Şekil 3'ü inceleyiniz). Ulusal ve bölgesel taksonomi yelpazesinin gözden geçirilmesi, Türkiye'de yeşil taksonominin gelişmesi için önemli bir adımdır. Bu bağlamda yapılacak olan çerçeve analizi aşağıda listelenen dört amaca hizmet edecektir:

- Diğer ülkelerin deneyimlerinden yararlanmak ve taksonomi gelişiminin farklı alanlarında/aşamalarında en iyi uygulamaları takip etmek.
- Türkiye'de taksonominin geliştirilmesine yönelik ilgili alanları ve/veya süreçleri belirlemek.
- Stratejik politika amaçları için taksonomi uyumlaştırma alanlarını belirlemek, yatırım akışlarından yararlanmak, işlem maliyetlerini azaltmak ve yasal düzenlemelerde netlik sağlamak.
- Stratejik açıdan Türkiye'nin taksonomisini diğer ülkelere örnek teşkil edecek şekilde benzersiz bir taksonomi olarak konumlandırmak.

Bu rapor, **AB, Çin, Güney Afrika, Endonezya, Güney Kore ve Meksika'nın** yeşil taksonomilerinin detaylı incelenmesine odaklanmaktadır. İklim Değişikliği Başkanlığı'nın belirlediği öncelikler doğrultusunda seçilen örnekler, Türkiye için kapsamlı tavsiyeler oluşturmak ve stratejik hedefler çizebilmek için coğrafi çeşitliliğin de dikkate alındığı farklı ekonomik profilleri kapsamaktadır.

Şekil 3 Küresel Yeşil Taksonomi Durumu

Bu harita, İklim Tahvilleri Girişimi-Climate Bonds Initiative 2022 tarafından geliştirilen haritanın, danışman ekip tarafından en son 2023 verilerine göre güncellenmesiyle oluşturulmuştur.

Bu rapor, taksonomi geliştirmenin temel adımları ve süreçle ilgili önemli ölçüde çeşitlilik sunarken, ele alınan yeşil taksonomilerin bazı ortak temalarını da incelemektedir.

Raporun devamındaki bölümler, seçilen her bir taksonomiye aşağıdaki kategori gruplarını içeren bir çerçeveye dayalı olarak incelemektedir:

- Taksonominin güncel durumuna genel bakış
- Geliştirme süreci
- Kapsayıcı amaç(lar)
- Çevresel hedefler
- Hedef kullanıcılar
- Sınıflandırma kodu (belirtilmişse)
- Sektörel kriterler/kapsam
- Uygulama ve beyan gerekliliği
- Uluslararası taksonomi uyumlaştırma ilkeleri

İncelenen taksonomilerin her birinde, **Türkiye için geçerli noktalar** vurgulanmaktadır. Raporun 3. Bölümünde sunulan **politika önerilerimiz**, yukarıda belirtilen taksonomilere atıfta bulunarak oluşturulmuştur.

1.1.1 AB Taksonomisi

Arka plan

AB, Paris Anlaşması hedefleri doğrultusunda, 2050 yılına kadar karbon nötr bir ekonomiye ulaşma hedeflerini belirleyen Avrupa Yeşil Mutabakatı duyurmuştur. AB'nin hedefi, sera gazı emisyonlarını 2030 yılına kadar 1990 seviyelerinin en az %55 altına düşürmektir.

Sürdürülebilir finans konusunda kapsayıcı ve ayrıntılı bir AB stratejisi geliştirmeyi amaçlanarak, 2016 yılında sürdürülebilir finans konusunda AB Komisyonu tarafından **Üst Düzey Uzman Grubu** (High-Level Expert Group-HLEG) oluşturulmuştur. HLEG, Avrupa'nın finansal sistemi için iki zorunluluk belirlemiştir. Birincisi, **finansın sürdürülebilir ve kapsayıcı büyümeye katkısını artırmak**; ikincisi ise **Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (Environmental, Social and Governance-ESG) faktörlerini yatırımlara karar verme sürecine dahil ederek finansal istikrarı güçlendirmektir**. Ek olarak HLEG, sürdürülebilir bir Avrupa finansal sistemi için gerekli olan sekiz temel tavsiyeyi yayınlamıştır. Bu tavsiyelerin en önemlisi, hangi faaliyetlerin "yeşil" veya "sürdürülebilir" olduğu konusunda bir netlik sağlamak için AB düzeyinde teknik olarak sağlam, bilime dayalı **bir sınıflandırma sisteminin** oluşturulmasıdır. HLEG'in tavsiyeleri doğrultusunda, AB Komisyonu, 2018'de Sürdürülebilir Büyümenin Finansmanına İlişkin Eylem Planını yayınlamış ve iklim değişikliği ile çevresel ve sosyal açıdan sürdürülebilir faaliyetler için AB taksonomisinin kademeli olarak hazırlanmasını taahhüt etmiştir.

Süreç

Hazırlık çalışmaları, Komisyonun AB Taksonomisinin geliştirilmesine yardımcı olmak için sürdürülebilir finans konusunda bir **Teknik Uzman Grubunun (TUG)** kurmasıyla 2018'de başlamıştır. Komisyon, sivil toplum, akademi, iş dünyası ve finans sektöründen uzmanlıklarına göre yüksek nitelikli üyelerinin yanı sıra, her iş akışı için hem resmi genel kurullar hem de alt grup toplantılarında görev alan AB ve uluslararası kamu kurumlarından ek üye ve gözlemciler (Ek 1a ve 1b'ye bakınız) seçmiştir. TUG'a seçilen üyeler ve gözlemciler, BNP Paribas Asset Management, SCOR, Avrupa Merkez Bankası ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi gibi seçkin kamu ve özel olmak üzere finansal ve finans dışı kuruluşlardan seçilmiştir. Projenin teknik ziyareti kapsamında İklim Değişikliği Başkanlığı (İDB) yetkilileri ve teknik proje ekibi, TUG üyesi SCOR'un Sürdürülebilirlik Grup Başkanı Michèle Lacroix ile görüşme fırsatı bulmuştur. Lacroix, şirketlerin raporlama gereklilikleri, taksonomi için uygunluk kriterleri ve TUG toplantısı organizasyonu konusunda yüksek motivasyona sahip olmanın önemi gibi konulardaki deneyimlerini Delegasyon ile paylaşmıştır. Detaylı bilgiye D-17 Teknik Ziyaret Raporu'ndan ulaşabilirsiniz.

Komisyon, Teknik Uzman Grubu üyelerinin seçiminde adil ve dengeli olmak adına bir dizi kriteri dikkate almıştır. Bu kriterler, uzmanların konu özelinde tecrübeleri, ilgi alanları, grup içerisinde dengeli cinsiyet temsili, dengeli coğrafi temsil, ve finans sektörü ve reel sektör paydaşlarının geniş ölçüde temsili şeklindedir. Ayrıca Komisyon, belli alanlarda özel uzmanlığa sahip uluslararası kuruluşlar gibi bazı organizasyonları Teknik Uzman Grubu'na katılmaları için doğrudan davet etmiştir. TUG'un taksonominin uygulanması konusundaki temel görevi, bir faaliyetin çevresel olarak sürdürülebilir olup olmadığını belirlemek amacıyla kullanılacak **teknik tarama kriterlerini** geliştirmektir.

Bu teknik kriterler konusunda tavsiye geliştirmek üzere **200'den fazla ek uzman** görevlendirilmiştir. Süreç, çeşitli Komisyon hizmetleri ve özellikle bilimsel tavsiyelerle desteklenmiştir. TUG, 2018 ve 2019 yıllarında olmak üzere iki ara rapor yayınlamıştır. Her iki rapor, sırasıyla 257 ve 830 yanıtın toplandığı kamuya açık bir geri bildirim çağrısına tabi tutulmuştur. Aralık 2018'de TUG, taksonomi için ilk taslak önerisini yayınlamış ve her sektör için bireysel teknik tarama kriterleri ve taksonominin kullanılabilirliği hakkındaki yorumları gözden geçirmek için kamunun geri bildirimini istemiştir. Daha sonra, Haziran 2019'da TUG, 67 ekonomik faaliyette iklim değişikliğinin azaltılmasına katkıda bulunmak için önerilen

teknik tarama kriterlerini içeren bir rapor daha yayınlamıştır. Bu rapor, geri bildirim çağrısıyla birlikte, iklim değişikliğine uyum konusuna kavramsal yaklaşımın nasıl olacağını ve taksonominin nasıl kullanılacağına dair ilk rehberi ortaya koymuştur.

Komisyon ayrıca görüşlerini almak üzere paydaşlarla toplantılar ve çalıştaylar düzenlemiştir. Nihai rapor, teknik ekleriyle birlikte Mart 2020'de yayınlanmıştır.

AB taksonomisi, ayrıntılı **teknik tarama kriterleri**¹ içeren yetki devrine dayanan tasarruflar ile desteklenmiştir.

TUG'un görev süresinin Eylül 2020'de sona ermesinin ardından Ekim 2020'de yeni **Sürdürülebilir Finans Platformu** kurulmuştur. Platform, sürdürülebilir finans politikalarının, yani AB Taksonomisi'nin, geliştirilmesine yardımcı olmak için Avrupa Komisyonu tarafından kurulmuş olan daimi uzman grubundan oluşmaktadır. Platform, Taksonomi Yönetmeliği² Madde 20 uyarınca kurulmuş bir danışma grubudur. Temel amacı, Avrupa Komisyonu'na AB taksonomisinin uygulanması ve kullanılabilirliği konusunda tavsiyelerde bulunmak, AB taksonomisi³ için teknik tarama kriterleri hakkında tavsiyelerde bulunmak ve sürdürülebilir yatırımlara yönlendirilen sermaye akışlarını izlemektir. Teknik çalışma kapsamında üç alt grup faaliyet göstermektedir. 35 üye ve 14 gözlemciden oluşan Platform, kamu ve özel sektör, sanayi, akademi, sivil toplum ve finans sektöründen sürdürülebilirlik konusunda en iyi uzmanlığı bir araya getirerek bu tür işbirliklerinin sağlanmasında kilit rol oynamaktadır.

Tablo 1. AB Taksonomisi ile ilgili önemli düzenlemelerin özeti

	Tanım
Kapsayıcı hedef	- Avrupa Birliği genelinde sürdürülebilir faaliyetlere yönelik sermaye akışını iyileştirmek. - Avrupa'nın 2050 yılına kadar iklim nötr olmasına yardımcı olmak için yatırımların daha sürdürülebilir teknolojilere ve işletmelere yönlendirmesini sağlamak. - Geliştirilmiş yeşil finansman akışı aracılığıyla şirketlerin, proje geliştiricilerin ve kurumların çevresel performansını iyileştirmek.
Çevresel hedefler	Altı farklı çevresel hedef vardır: - İklim değişikliğinin azaltılması - İklim değişikliğine uyum - Su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması - Döngüsel ekonomiye geçiş, atık önleme ve geri dönüşüm - Kirlilik önleme ve kontrol - Biyolojik çeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ve restorasyonu
Hedef kullanıcılar	- Mesleki emeklilik hizmet sağlayıcıları dahil olmak üzere AB'de finansal ürünler sunan finansal piyasa katılımcıları, - Finansal Olmayan Raporlama Direktifi (The Non-Financial Reporting Directive)

¹ https://finance.ec.europa.eu/system/files/2020-03/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy-annexes_en.pdf

² [EUR-Lex - 32020R0852 - TR - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj)

³ [Sürdürülebilir faaliyetler için AB taksonomisi \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj)

	Tanım
İlkeler	NFRD) kapsamında finansal olmayan tablo sunması gereken büyük şirketler, ve Yeşil finansal ürünler veya yeşil (kurumsal) tahviller için kamu önlemlerini, standartları veya etiketleri belirlerken AB ve Üye Devletler
	Uygun bir faaliyet, aşağıdaki üç kriteri de karşıladığında taksonomiyle uyumlu bir hale gelmektedir. - Altı çevresel hedeften en az birine önemli katkıda bulunulması. Bu kriter, teknik tarama kriterlerinin yerine getirilmesi anlamına gelmektedir. Bunlar, faaliyet düzeyindeki nicel ve nitel kriterleri içermektedir. - Diğer çevresel hedeflerden herhangi birine önemli ölçüde zarar verilmemesi (DNSH). Kurum düzeyinde asgari güvencelerin, sosyal gerekliliklerinin (insan hakları, yolsuzluk, vergilendirme, adil rekabet) sağlanması. Uyulması gereken asgari sosyal güvenceler aşağıdaki gibidir: - Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Hakları Yol Gösterici İlkeleri - Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (Organisation for Economic Co-operation and Development -OECD) Çok Uluslu İşletmeler için Kılavuz İlkeler - Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Çalışma Yaşamında Temel Haklar ve İlkeler Bildirgesi - Uluslararası İnsan Hakları Bildirgesi
	Sınıflandırma kodu AB taksonomisi, teknik tarama kriterlerini tanımlamak için Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması (Nomenclature des Activités Économique dans la Communauté Européenne-NACE) sistemini kullanmaktadır.
Sektörel kriterler/kapsam	- TUG, sera gazı (Greenhouse gas-GHG) emisyonlarına ve emisyonlardaki potansiyel azalmaların boyutuna bağlı olarak öncelikli makro sektörlerdeki ekonomik faaliyetler için teknik tarama kriterleri belirlemiştir. - TUG, iklim değişikliğinin azaltılmasına katkıda bulunan 8 sektörden 70 faaliyet ve iklim değişikliğine uyum sağlamaya katkıda bulunan 68 faaliyet için teknik tarama kriterleri geliştirmiştir. Taksonomi Yönetmeliği'ne göre, iklim değişikliğinin azaltılması hedefi kapsamında ekonomik faaliyetler 3 kategoriye ayrılmaktadır. Faaliyetlerin başlıca kendi performansıyla, çevresel hedeflere önemli bir katkı sağlayabilecek olması ve yeşil olarak nitelendirilebilmesi (örneğin, yenilenebilir enerji). Bu, faaliyetin kendisinin doğrudan çevresel hedefe katkıda bulunduğu ve bunu ya çevrenin durumunu iyileştirerek ya da çevreye olan baskıyı azaltarak yapabileceği bir faaliyettir. Bu faaliyet, su kalitesini iyileştirmek, ağaçlandırma yapmak gibi doğrudan olumlu bir iyileştirme yapabilir ya da örneğin bina yenileme gibi bir faaliyetin sebep olduğu, kirlilik seviyesini azaltarak, olumlu ve önemli bir katkıda bulunabilir.

Tanım	
2 Kolaylaştırıcı faaliyetler: Bu faaliyetler başka bir ekonomik faaliyetin veya faaliyetlerin performansını iyileştirmektedir ve tek başına çevresel hedeflere zarar verme riski taşımaz. Bir ekonomik faaliyet, Taksonomi Yönetmeliğinde belirtilen çevresel hedeflerden bir veya daha fazlasına önemli ölçüde katkıda bulunma niteliğinde olmalı ve diğer faaliyetlerin bu hedeflerden bir veya daha fazlasına önemli bir katkıda bulunmasını doğrudan sağlamalıdır. Bu tür kolaylaştırıcı faaliyetler, bu varlıkların ekonomik ömrünü göz önünde bulundurarak, uzun vadeli çevresel hedefleri baltalayan varlıklara bağlılığa yol açmamalı ve yaşam döngüsü temelinde önemli bir olumlu çevresel etkiye sahip olmalıdır (örneğin, düşük karbonlu teknoloji üretimi veya binalara enerji verimliliği ekipmanlarının kurulması). Örneğin, güneş panellerinin üretimi, güneş enerjisi üretiminin iklim değişikliğinin azaltılmasına katkıda bulunmasını sağlarken, üretim süreci faaliyeti doğrudan çevresel hedeflere katkıda bulunmaz. 3 Geçiş faaliyetleri: Düşük karbonlu alternatiflerin henüz mevcut olmadığı ve sektördeki veya sanayideki en iyi performansa karşılık gelen sera gazı emisyon seviyelerine sahip olan faaliyetlerdir. Örneğin, buna sınıfının en iyisi çimento üretimi örnek verilebilir. Burada iki koşul vardır: (i) düşük karbonlu alternatiflerin geliştirilmesini ve yaygınlaştırılmasını engellememeli ve (ii) bu varlıkların ekonomik ömrü dikkate alındığında, karbon yoğun varlıklara bağlılığa yol açmamalıdır. Bu tür geçiş dönemi ekonomik faaliyetleri için teknik tarama kriterleri, bu geçiş faaliyetlerinin iklim nötrlüğünü hedefleyen güvenilir bir yol haritasının olmasını ve düzenli aralıklarla hedeflerinin güncellenmesini kapsamalıdır.	Tarama kriterleri ▪ Uygun veya sürdürülebilir bir faaliyet olarak nitelendirilmek için bir ekonomik faaliyetin taksonominin altı çevresel hedefinden en az birine önemli ölçüde katkıda bulunması gerekmektedir. ▪ Bir faaliyetin sürdürülebilir bir faaliyet olarak nitelendirilmesi, AB Taksonomi Yönetmeliği ile uyumlu olduğu anlamına gelmez; çünkü bu faaliyet olumlu katkısını geçersiz kılacak niteliklere sahip olabilir. Bu uygun veya nitelikli faaliyetlerin taksonomi ile uyumlu olup olmadığını belirlemek için faaliyetin ek koşulları karşılaması gerekmektedir. Taksonomi, sürdürülebilirliği şirket düzeyinden ziyade bireysel ekonomik faaliyet düzeyinde (örneğin, çimento üretimi veya hidrojen depolama gibi) tanımlamaktadır. Bu, şirketin kendisinin taksonomiye uygun olarak kabul edilemeyeceği, yalnızca şirketin faaliyetleri bazında değerlendirilerek temel faaliyetlerinin bir kısmının veya tamamının olabileceği anlamına gelmektedir. Uygun bir ekonomik faaliyet, iklim ve çevresel hedeflerden en az birine önemli bir katkıda bulunurken diğer hedeflere önemli bir zarar vermediğinde ve insan hakları ile çalışma standartlarına ilişkin asgari standartları karşıladığında taksonomi ile uyumlu kabul edilir. Örneğin, bir şirketin dört faaliyetinden yalnızca üçünün AB Taksonomisine uygun olup bu faaliyetlerle ilişkili toplam cirosu %75 olduğunda, şirket %75 oranında taksonomiye uygun kabul edilebilir. Bu uygun

	Tanım
Uygulama (beyan gereklilikleri)	faaliyetlerden yalnızca iki faaliyet çevresel hedeflere önemli bir katkı sağlama noktasında teknik tarama kriterlerini karşılıyor, üç uygun faaliyetin tamamı ise, teknik tarama kriterini önemli zarar vermeme prensibi kapsamında karşılıyor ve bir bütün olarak şirket asgari sosyal güvencelere uyuyorsa, o zaman yalnızca ilk iki faaliyet taksonomi uyumlu olarak kabul edilebilir. Bu durumda, faaliyetlerle ilişkili toplam cironun yüzdesi %65'tir ve dolayısıyla bu şirketin %65 AB Taksonomisine uyumlu olduğu kabul edilebilir. 6 Temmuz 2021 tarihinde, Avrupa Komisyonu, büyük finansal ve finans dışı şirketlerin yatırımcılara; varlıklarının ve ekonomik faaliyetlerinin çevresel performansı hakkında bilgi vermelerini gerektiren Taksonomi Yönetmeliği'nin ("Yetki Devrine Dayanan Beyanlar Tasarrufu") 8. Maddesini tamamlayan yetki devrine dayanan tasarrufu kabul etmiştir. Yetki Devrine Dayanan Beyanlar Tasarrufu'nun genel amacı, piyasadaki şeffaflığı artırmaktır. Finansal piyasa katılımcılarının finansal ve finans dışı teşebbüslerden gelen beyanlara dayanarak finansal ürünler ve portföyler tasarlamalarına yardımcı olacaktır. Büyük finansal ve finans dışı teşebbüsler tarafından Taksonomi Yönetmeliği ile uyumlu işlerinin, yatırımlarının veya borç verme faaliyetlerinin payına ilişkin açıklanacak bilgilerin içeriğini, metodolojisini ve sunumunu belirtmektedir. Daha ayrıntılı bilgi için lütfen "Potansiyel Kullanıcıların Belirlenmesi ve Analizi" raporu, Sürdürülebilir Finansa Muhasebe Kurallarının Onaylanma ve Standardizasyon Potansiyeli - AB Taksonomisi, CSDR ve SFDR Arasındaki İlişki bölümüne bakınız.
Uluslararası taksonomi uyumlaştırma ilkeleri	AB taksonomisi, Avrupa finans kurumlarının yatırım yaptığı diğer ülkelerde geçerlidir. AB, kendi üyeleri arasında taksonomi geliştirme ve uyumlaştırma konusundaki diyalogu geliştiren ve bu konuda koordinasyonu sağlayan Uluslararası Sürdürülebilir Finans Platformu'nu (International Platform on Sustainable Finance-IPSF) oluşturmuştur. IPSF'nin nihai amacı, özel sermayenin çevresel olarak sürdürülebilir yatırımlara yönelik seferberliğini artırmaktır. Bu nedenle IPSF, sürdürülebilir finans düzenleme tedbirleri (taksonomiler, beyanlar, standartlar ve etiketler gibi) geliştirmekten sorumlu politika yapıcılar arasında kullanılmak üzere çok taraflı bir diyalog forumu sunmaktadır. IPSF, bu forum aracılığıyla yatırımcıların iklim koşullarına ve çevresel hedeflere gerçek anlamda katkı sağlayabilecek sürdürülebilir yatırım fırsatlarını tespit etmelerine yardımcı olmayı hedeflemektedir. IPSF aracılığıyla üyeler, ulusal ve bölgesel bağlamlara duyarlı hareket ederken, en iyi uygulamaları teşvik etmek, farklı girişimleri karşılaştırmak ve sürdürülebilir finansın engellerini ve fırsatlarını tespit etmek için bilgi alışverişinde bulunabilir ve bu bilgiyi yayabilirler. Uygun olduğunda isteyen üyeler girişimlerini ve yaklaşımlarını uyumlu hale getirmek için daha fazla çaba gösterebilir. IPSF, Ekim 2019'da AB ve Arjantin, Kanada, Şili, Çin, Hindistan, Kenya

	<i>Tanım</i>
Fosil yakıtların ve nükleerin değerlendirilmesi	ve Fas'ın ilgili makamları tarafından kurulmuştur. İlerleyen süreçte Endonezya, Norveç, İsviçre ve Yeni Zelanda da IPSF'ye katılmıştır. Bununla birlikte, Çin ve AB, IPSF'nin bir parçası olarak Kasım 2021'de yayınlanan, diğer ülkeler tarafından taksonomi geliştirme süreçlerinde kullanılabilecek ve ortak kabul görmüş yeşil tanımının teşvik edilmesi amacıyla "Ortak Zemin" taksonomisi olarak adlandırılan konu üzerinde çalışmaktadırlar. Fosil yakıt endüstrisinin önceden kazanılmış haklarının ve bazı üye devletlerinin çıkarlarıyla çatışmasına sebep olan tartışmalı müzakerelerden sonra, AB fosil yakıttan elde edilen enerji üretimini Taksonomide "geçiş varlığı" sınıfında kabul etmiştir. Ancak, orijinal tarama kriterleri, bir projenin yaşam döngüsü karbon emisyonlarının kWh başına 100g CO₂ ile sınırlı olmasını gerektirmektedir. Enerji üretimi fosil yakıtla dayalı olan projeler için karbon yakalama ve depolama teknolojisinin (carbon capture and storage-CCS) kullanılmasını gerektiren bir spesifikasyonun teknik kriter olarak eklenmesi, aslında pahalıya mal olmuş olacak ve dolayısıyla AB taksonomisi altında finanse edilmesi pek mümkün olmayacaktır. Revize edilen bir yaklaşımla AB, 31 Aralık 2030 tarihine kadar inşaat ruhsatını alması ve doğrudan sera gazı emisyonu 270gCO₂ e/kWh'den düşük olması koşuluyla yeni doğal gaz projelerini "geçiş" kapsamında değerlendirmektedir. Bu tarihten sonraki projelerin yaşam döngüsü emisyonları 100gCO₂ e/kWh'nin altında olmalıdır. Mevcut doğal gaz santrallerinin 2035 yılı sonuna kadar yenilenebilir veya düşük karbonlu gaza geçecek bir planı olmalıdır. Bu arada, değiştirilmiş bir yetki devrine dayanan tasarruf ile AB, kamuoyunu aydınlatma yükümlülüğü kapsamında doğal gaz ve nükleer enerji faaliyetlerini dahil etmiştir. Sonuç olarak, Taksonomi Yönetmeliği'nin 8. Maddesi kapsamındaki beyanlarlar, finans dışı ve finansal şirketlerin doğal gaz ve nükleer enerji ile bağlantılı faaliyetlerinin oranını beyan etmesi gerektirecektir. Buradaki politikanın amacı, yatırımcıların doğal gaz ve nükleerle ilgili yatırımları net bir şekilde tanımlamalarına yardımcı olmaktır. Bilimsel tavsiyelerin ardından Komisyon, sıkı güvenlik ve çevre koşullarına (atık bertarafı dahil) tabi olan nükleer enerjinin, Avrupa Yeşil Mutabakatı doğrultusunda iklim nötrlüğüne geçişte rol oynayabileceği sonucuna varmıştır. Ancak, uzman görüşü, nükleer enerjinin çevresel etkileri ve Önemli Zarar Verme kriteri (do-not-significant-harm DNSH) ile uyumluluğu konusunda kesin değildir. AB taksonomi yönetmeliği, inşaat izinlerinin 2045 yılına kadar alınması şartıyla nükleer faaliyetleri içermekte ve tesislerin 2025 yılına kadar kazaya dayanıklı yakıtla geçmesini ve radyoaktif atıkların bertarafı için belirli standartlara uymasını gerektirmektedir. AB'de (çoğunlukla Fransa'da) çok az sayıda planlı nükleer santral olduğu düşünüldüğünde ve Almanya'nın da Nisan 2023 itibarıyla son nükleer santralini kapattığı bir durumda, AB'nin nükleer sınıflandırma kapsamı büyük

	Tanım
Türkiye ile ilgili uygunluğu ve dikkat edilmesi gereken hususların değerlendirilmesi	ölçüde gereksiz görülmektedir.
	- AB taksonomisi, taksonomi geliştirmenin bir dizi adımlarında/aşamasında en iyi uygulama örneğini oluşturmaktadır ve şu adımları/aşamaları kapsamaktadır: hedeflerin tanımlanması, hedef kullanıcılar, çevresel hedefler, kapsam tarama kriterleri, beyan gereklilikleri ve şeffaflık ve paydaş katılım süreçleri. - AB Taksonomisi, yeşil taksonomilerin faaliyette olduğu ülkeler arasında en olgun taksonomidir. Uzun bir kurumsal ve düzenleyici gelişim sürecinin ve paydaş katılımının sonucunda oluşturulmuştur. AB Taksonomisi, sürdürülebilir finanstaki politik liderliğin, stratejinin ve çevresel hedeflere (özellikle net sıfır hedefleri) ilişkin uluslararası taahhütlerin, birden çok hissedar grubunu ilgilendiren somut politika eylemlerine nasıl çevrilebileceğini göstermektedir. Geliştirme süreci, taksonominin AB üye ülkeleri, AB kurumları, bölgesel ve ulusal düzenleyiciler ve çeşitli sektörlerden işletmeler arasında AB yeşil taksonomisi olarak algılanmasını ve benimsenmesini sağlamada başarılı olmuştur. Bu bağlamda, Başkanlık, AB taksonomisi ile benzer süreçleri takip ederek ve katılımcı yaklaşımla ilerleyerek ulusal taksonomisini geliştirmeyi hedefleyebilir. Böylece, taksonomi Türkiye'nin sürdürülebilir finans politikaları ve düzenlemelerinin merkezi olarak kabul edilebilir ve Türkiye'nin ulusal yeşil taksonomisi olarak benimsenebilir. - AB yeşil taksonomisi ayrıca taksonomi geliştirme sürecinin derin teknik doğasını ve ilgili uzmanlık gerekliliklerini de göstermektedir. Türkiye'nin taksonomisini çekirdek bir uzman grubunun çalışmalarıyla oluşturması önemlidir. Sürdürülebilir finans konusunda Teknik Uzman Gruplarının çalışmalarına rehberlik edecek bir Üst Düzey Uzman Grubu oluşturulabilir. Benzer şekilde, Teknik Uzman Grubu'nun bileşimi, birden fazla sektörde ve çevre temalarında önemli uzmanlık ve teknik bilgi gerektirecek tarama kriterlerinin tanımlanmasında kilit öneme sahip olacaktır. Türkiye, uzman havuzunu geliştirmeye ve özellikle kamu sektöründe mevcut uzmanların taksonomiye özgü eğitimine yatırım yapabilir. - AB yeşil taksonomisi etrafındaki ekosistem, AB paydaşları birden fazla girişime, birden çok düzenlemeye ve raporlama gerekliliklerine maruz kaldığı için çok parçalı olarak değerlendirilmektedir. Türkiye bir dizi uyumsuz, raporlama gereklilikleri ve standartları tanıtmaktan kaçınmalıdır. Ulusal taksonomisi, sürdürülebilir finans düzenlemesinin temel dayanağı olabilir. AB'de, raporlama gerekliliklerine ilişkin sürdürülebilir finans düzenlemesi, kurumsal sürdürülebilirlik beyan gerekliliğinin zamanlaması ve kapsamı ile tam olarak uyumlu değildir; bu durum piyasalarda bilgi boşluğu oluşmasına ve piyasalara eksik/yanlış sinyal göndermeye sebebiyet vermektedir. Türkiye, AB'nin birbiri ardına karşılaştığı zorluklarından kaçınmak adına yeşil sınıflandırması için kurumsal sürdürülebilirlik beyan gerekliliklerinin tanımlanmasına öncelik verebilir. Türkiye için AB ile ilgili stratejik öneme sahip bir diğer konu ise Türkiye ulusal taksonomisinin AB taksonomisine uyumlu hale getirilmesi

Tanım	
Kaynak	İhtiyacıdır. AB pazarlarının yatırım ve ticaret akışları açısından önemi göz önüne alındığında, AB yeşil taksonomisi ile birlikte çalışabilirliğin kapsamının belirlenmesi, Türkiye'nin ulusal taksonomisi için kritik olacaktır. AB taksonomisinin Türkiye'nin taksonomi gelişiminin farklı adımlarına/aşamalarına nasıl daha fazla ışık tutabileceğinin tartışılması için lütfen bu raporda yer alan "Bölüm-3 Türkiye için Uygunluk ve Politika Önerilerine" bakınız.
	▪ https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en ▪ https://finance.ec.europa.eu/system/files/2020-03/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy_en.pdf ▪ https://finance.ec.europa.eu/system/files/2018-01/180131-sustainable-finance-final-report_en.pdf ▪ https://commission.europa.eu/system/files/2021-11/swd2021_305_en.pdf ▪ "Avrupa Komisyonu, 2021. SSS: AB Taksonomisi nedir ve uygulamada nasıl işleyecek?" https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/sustainable-finance-taxonomy-faq_en.pdf ▪ https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/international-platform-sustainable-finance_en

1.1.2 Çin Taksonomisi

Arka plan

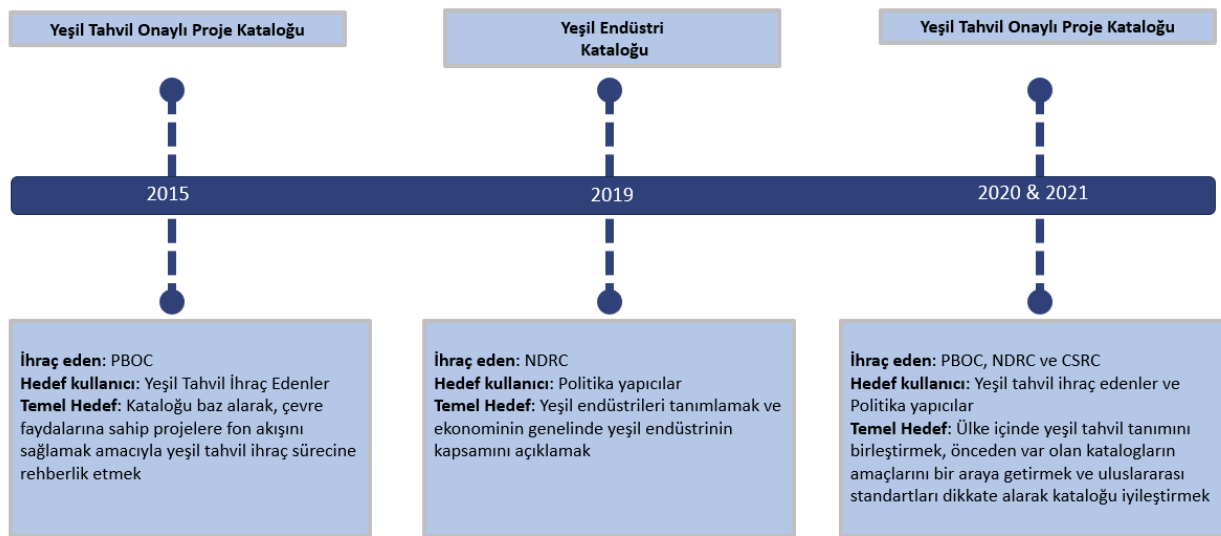
Yeşil Tahvil Onaylı Projeler Kataloğu genellikle Çin **Taksonomisi/Çin Yeşil Tahvil Taksonomisine atıfta bulunmaktadır**⁴. Bununla birlikte, Çin'de yeşil finansmanı desteklemek amacıyla son on yılda ülkede çeşitli yasal çerçeveler geliştirilmiş ve yayınlanmıştır. 2012 yılında, **Çin Bankacılık Düzenleme Komisyonu (China Banking Regulatory Commission-CBRC)**, bankaların kredilerinin çevresel ve sosyal risklerini izlemek için çevre koruma ve döngüsel ekonomik faaliyetlerle ilgili krediler hakkında veri toplamayı amaçlayan **Yeşil Kredi Kılavuzlarını** geliştirmiştir. Daha sonra, **Çin Halk Bankası (People's Bank of China-PBOC)**, **2015 yılında Yeşil Tahvil Onaylı Projeler Kataloğu'nun** ilk versiyonunu yayınlamıştır. Kataloğun temel amacı, kataloğa göre çevresel fayda sağlayan projelere fon akışını sağlamak için yeşil tahvil ihracına rehberlik etmektir.

2019 yılında, **Çin'in Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu (National Development and Reform Commission-NDRC)**, sürdürülebilir kalkınma stratejilerinin uygulanması da dahil olmak üzere ülkedeki yatırımların genel yönetiminden sorumlu organı, **Yeşil Endüstri Kataloğu'nu** yayınlamıştır. Bu katalog, yeşil endüstrileri tanımlamayı ve bir bütün olarak ekonomideki yeşil endüstrinin kapsamını netleştirmeyi amaçlamaktadır. Yeşil Endüstri Kataloğu, PBOC tarafından büyük Çin Bankalarından yeşil kredi verilerini toplamak için yaygın olarak kullanılmaktadır.

⁴ Yeşil Tahvil Onaylı Projeler Kataloğu (2021 Baskısı), Çin Halk Bankası (PBOC), Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu (NDRC) ve Çin Menkul Kıymetler Düzenleme Komisyonu (CSRC) tarafından 21 Nisan 2021 tarihinde ortaklaşa ilan edilmiştir.
www.pbc.gov.cn/goutongjiaoliu/113456/113469/4342400/2021091617180089879.pdf

NDRC ve Çin Menkul Kıymetler Düzenleme Komisyonu (the Chinese Securities Regulatory Commission - CSRC) ile işbirliği içinde mali düzenleyiciler arasında yeşil tanımlara ilişkin etkin koordinasyonu sağlamak için **Yeşil Tahvil Onaylı Projeler Kataloğu'nda** (Katalog) en son güncelleme (21 Nisan 2021) yapılmış ve **katalogun değiştirilmiş bir versiyonu PBOC tarafından yayınlanmıştır**. Katalogun son baskısı, önceden var olan birkaç yeşil tahvil katalogunu birleştirmekte, uyumlu hale getirmekte ve ülkede açık bir şekilde yeşil tanımları temsil etmektedir. Katalogun en son versiyonu, yeşil projeleri altı seviye-I sanayi kategorisine ayrılmaktadır. Bunu, 25 seviye-II, 48 seviye-III ve 204 seviye-IV kategorisi izlemektedir.⁵ Çin Yeşil Tahvil İlkeleri, PBOC bünyesindeki Çin Yeşil Tahvil Standart Komitesi tarafından Temmuz 2022'de yayınlanmıştır.

Şekil 4 Çin Kataloğuna ve Taksonomilerine Genel Bakış

Bunun dışında, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (United Nations Development Programme-UNDP) Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) kapsamında, yatırımcıların ve proje geliştiricilerin SKA'yı mümkün kılan projeleri net bir şekilde tanımlamalarını sağlayan ilk proje sınıflandırma sistemi olan Finans Taksonomisi teknik raporu 2020 yılında yayınlanmıştır.

Süreç

İlk yeşil tahvil kataloguna 2015 yılında Çin'de başlanmıştır. Yıllar boyunca ülkede geliştirilen farklı yeşil tahvil standartları nedeniyle, taksonominin uygulanmasıyla ilgili tanımın net olmaması ve yüksek maliyetler kullanıcılar için temel zorluklar arasında yer almıştır.

2021'de PBOC, NDRC ve CRBS, Yeşil Tahvil Onaylı Projeler Kataloğu'nun yayınlanması için bir araya gelmiş ve bu, Çin'in ulusal yeşil finans standartlarını uyumlaştırma çalışmalarında ileriye doğru önemli bir adım olarak görülmüştür. 2021 Katalogu üç ana noktadan oluşmaktadır:

⁵ pbc.gov.cn/goutongjiaoliu/113456/113469/4342400/2021091617180089879.pdf

- **Yeşil tahvilleri düzenleyen otoriteler** arasında **yeşil projelerin tanımlanmasına ilişkin kriterler** ilk kez **bir araya getirilmiş** ve bu, yeşil tahvil ihraç, ticaret ve yönetim maliyetlerini önemli ölçüde azaltarak verimliliği arttırmıştır.
- Değiştirilen katalogda **kömür ve diğer fosil yakıtların daha temiz kullanımı artık desteklenmemektedir** ve Çin'deki yeşil tahvil piyasasının uluslararası entegrasyonunu ve yerel entegrasyonunu teşvik etmeyi amaçlayan DNSH ilkesi de entegre edilmiştir.
- Değiştirilmiş versiyon, **yerel yeşil tahvil piyasalarının büyümesi için istikrarlı ve uyarlanabilir bir yapı** sunmaktadır. Seviye-II ve Seviye-III Kategorileri, yaygın olarak kabul gören yeşil varlıklar sınıflandırma sistemiyle uyumluyken, Seviye-IV Kategorileri, 2019 Yeşil Endüstriler Direktifi Kataloğunun Seviye-III Kategorisi ile tutarlılığını yeşil ve düşük karbonlu kalkınmaya geçişe ilişkin ulusal ana projelerin liste tabanlı finansal hizmetlere erişimlerinin desteklenmesini sağlamak amacıyla korumuştur.

Tablo 2. Çin Taksonomisi ile ilgili düzenlemelerin özeti

	<i>Tanım</i>
<i>Kapsayıcı hedef</i>	Çin Taksonomisi, yeşil tahvil ihracı konusunda rehberlik sağlamaktadır. Şirketlerin yeşil projeler tasarlamaalarına yardımcı olmakta ve kataloğa göre, finansal kurumlara yeşil olarak kabul edilen projeleri belirlemeleri için rehberlik etmektedir. Taksonominin genel amacı, fonların katalogda tanımlanan kriterlere dayanarak çevresel faydaları olan projelere akışını sağlamaktır. Genel amaca ek olarak, yukarıda bahsedilen mevcut yeşil tahvil kataloglarının da konsolide edilmesiyle birlikte, taksonominin güncel versiyonu ülkedeki “yeşil”in net bir şekilde tanımlanmasını amaçlamaktadır.
<i>Çevresel hedefler</i>	▪ Çevresel iyileştirme ▪ İklim değişikliğine müdahale ▪ Doğal kaynakların verimli kullanımı
<i>Hedef kullanıcılar</i>	Çin Taksonomisinin ana hedef kullanıcıları, Yeşil Tahvil ihraç edenler ve politika yapımcıları, finansal kurumlar, şirketler, devlete ait kuruluşlar, üçüncü taraf değerlendirme kurumları ile düzenleyici kurumlardır.
<i>İlkeler</i>	▪ NDRC'nin Yeşil Endüstri Rehber Kataloğu ile uyumlu olmak. ▪ İklim değişikliği, döngüsel ekonomi ve çevresel iyileştirme gibi alanlarda önemli ve faydalı çevresel etkileri olan yeşil projeleri değerlendirmek. ▪ Ana akım uluslararası yeşil finans taksonomisini dikkate almak ve Kataloğun uluslararasılaşma seviyesini sürekli iyileştirmek.
<i>Sınıflandırma kodu</i>	▪ Ulusal Ekonomik Faaliyetler için Endüstriyel Sınıflandırma ve Kodlar Kataloğa entegre edilmiştir.
<i>Sektörel kriterler/ kapsam</i>	Katalog, yeşil projeleri 6 seviye-I sanayi kategorisine, ardından 25 seviye-II, 48 seviye-III ve 204 seviye-IV kategorisine ayırır. Seviye 1 ve 2 kategorileri aşağıda listelenmiştir: 1. Enerji Tasarrufu ve Çevre Koruma Endüstrisi ▪ Enerji verimliliğinin iyileştirilmesi

	Tanım
Tarama kriterleri Uygulama (beyan gereklilikleri)	▪ Sürdürülebilir bina ▪ Kirlilik önleme ▪ Su Tasarrufu ve Geleneksel Olmayan Su Kaynakları ▪ Kaynakların kapsamlı kullanımı ▪ Yeşil ulaşım 2. Temiz Üretim Endüstrisi ▪ Kirlilik önleme ve arıtma ▪ Yeşil tarım ▪ Kaynakların kapsamlı kullanımı ▪ Su tasarrufu ve konvansiyonel olmayan su kaynaklarının verimli kullanımı 3. Temiz Enerji Endüstrisi ▪ Enerji verimliliğinin iyileştirilmesi ▪ Temiz Enerji 4. Ekoloji ve Çevre ile ilgili sektör ▪ Tarım ▪ Ekolojik koruma ve inşaat 5. Altyapının Sürdürülebilir Şekilde İyileştirilmesi ▪ Enerji verimliliğinin iyileştirilmesi ▪ Sürdürülebilir binalar ▪ Kirlilik önleme ▪ Su Tasarrufu ve Konvansiyonel Olmayan Su Kaynakları ▪ Ekolojik koruma ve inşaat 6. Yeşil Hizmetler ▪ Danışmanlık ▪ Operasyon Yönetim Hizmetleri ▪ Projelerin Denetimi, Teftişi ve Değerlendirilmesi ▪ İzleme ve Algılama ▪ Teknik Ürünlerin Tanıtımı ve Belgelendirilmesi Yeşil Tahvil Onaylı Projeler Kataloğu'ndaki (2021 Sürümü) faaliyetlere göre listelenen ulusal enerji verimliliği standartlarına, emisyon azaltma hedeflerine, yeşil bina malzemelerine ilişkin düzenlemelere, sanayi tipi katı atıklara ilişkin standartlara ve döngüsel ekonomiye, tarımda organik ürünlerin ulusal standartlarına dayalı teknik eşik değerler Yeşil Tahvil Kataloğu kapsamında yeşil tahvil ihraççıları için temel gerekliliklerden biri zorunlu beyandır. İhraççılar, yeşil tahvilden elde edilen gelirlerin kullanımı, finanse edilen proje veya projelerin çevresel etkisi ve ihraç edenlerin çevresel risk yönetimi hakkında bilgi vermelidir. Yeşil tahvil beyanlarının ötesinde, işletmeler ve finansal kurumlar, bilgidaki dengesizliği en aza indirmek için çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) bilgilerini beyan etmekte ve böylece yeşil aklamanın yaygınlığını azaltmakta ve çevre dostu girişimler için finansmanı hızlandırmaktadır. Ekoloji ve Çevre Bakanlığı (MEE) ve Çin Halk Bankası (PBOC), sırasıyla

Tanım	
şirketler ve finansal kurumlar arasında beyan düzenlemelerini savunmada politika etkileyicileri olarak çok önemli roller oynamaktadır. Ek olarak, yerel borsalar, platformlarında listelenen şirketler için zorunlu beyan kriterlerini uygulamaktadır. Bu beyan gereklilikleri yeşil tahvil beyanlarıyla bağlantılı değildir.	Uluslararası taksonomi uyumlaştırma ilkeleri
Çin ve Avrupa Birliği (AB), Ortak Zemin Taksonomisi geliştirmek için Uluslararası Sürdürülebilir Finans Platformu (IPSF) üzerinde birlikte çalışmaktadır. Taksonominin bu güncellenmiş versiyonu, 2021'deki ilk versiyonun ardından Haziran 2022'de yeniden yayınlanmıştır. Bu Taksonominin geliştirilmesi, çeşitli ulusal taksonomiler arasında karşılaştırılabilirliği ve birlikte çalışabilirliği arttırmayı amaçlayan AB ve Çin arasında taksonomi konusunda daha önce yapılan işbirliğine dayanmaktadır. Amaç, finansal kurumları ve şirketleri yeşil faaliyetlerle ilgili ortak veya birbirine yakın uygulamaları benimsemelerini desteklemektir. Çin, yeşil finans standartlarını oluşturmak ve şekillendirmek için uluslararası çalışmalarda bulunmaktadır. Dikkate değer bir girişim ise Çin Halk Bankası'nın G20 Sürdürülebilir Finans Çalışma Grubu'nun (SFWG) eş lideri olmasıdır. Ek olarak Çin, geçiş finansmanı alanında ABD ile işbirliği yapmıştır. 2022'de her iki taraf, geçiş finansmanı için özel politikalar formüle etme konusunda G20 üyelerine rehberlik sağlamak için ortaklaşa "G20 Dönüşümsel Finans Çerçevesi"ni yayınlamıştır. Bu çerçeve, geçiş dönemi finansmanı standartları, bilgi açıklamaları için gereklilikler, teşvik mekanizmaları için standartların getirilmesini içermektedir. Buna ek olarak, Çin, Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu'nun (International Sustainability Standards Board-ISSB) çalışmalarını desteklemektedir.	
Çin'in 2015 senesindeki Versiyon; fosil yakıt, temiz kömür, nükleer enerji gibi birçok tartışmalı faaliyet konusunda AB taksonomisi ve diğer uluslararası kabul görmüş taksonomilerle çelişmektedir. 2021 Versiyon, temiz kömürü Katalog'dan çıkarmış ve "önemli-bir-zarar-verme" ilkesini getirmiştir. Artık gaz ve LNG faaliyetlerini katalogun dışında tutmaktadır.	
Çin katalogu, yeşil tahvil ihracına standart getirmeyi ele almaktadır. Katalogun yeşil tahvilleri tanımlama şekli, yeşil tahvil kisvesi altında yeşil olmayan projelerin finansmanını azaltmak, yeşil tahvillerin itibarını artırmak ve şirketlere, varlıklara ve projelere çevresel faydalar sağlamak için yeşil tahvil piyasasının gelişimini düzenlemek, Türkiye'nin yeşil tahvil çerçevesi için yararlı olabilir.	Türkiye ile ilgili uygunluğun/dikkat edilmesi gereken hususların değerlendirilmesi
Çin, dünyadaki en büyük yeşil ve sürdürülebilirlik bağlantılı tahvil ihraç edenlerden biridir. Bu nedenle, yeşil tahvil ihracı katalogunun enstrümantasyonu Türkiye için bir örnek teşkil etmektedir. Türkiye'nin	

Tanım	
yeşil taksonomisi ve yeşil tahvil standartları, tahvil piyasalarının (hem kurumsal hem de kamu) derinleşmesine yardımcı olacak elverişli politika ortamının bir parçası olarak tamamen uyumlu hale getirilebilir. Çin, taksonomisinin bölgesel yetkililer tarafından nasıl kullanıldığına dair bir örnek sunabilir. Çin, bölgesel kalkınma çalışmalarının bir parçası olarak, yerel yönetimlerin kendi yeşil finans ekosistemlerini geliştirmeleri ve merkezi bir politika çerçevesine dayanan ayrıntılı politika/düzenleme uygulamaları için pilot programlar oluşturmuştur. Türkiye ayrıca, bölgesel kalkınma ajanslarının ve/veya belediyelerin yeşil finansman programları geliştirmelerini sağlayarak yeşil taksonomisini bölgesel kalkınma amaçları için de kullanabilir.	Kaynak
▪ 2021091617202747332.pdf (pbc.gov.cn) ▪ https://finance.ec.europa.eu/system/files/2021-12/211104-ipsf-common-ground-taxonomy-instruction-report-2021_en.pdf	

1.1.3 Güney Afrika Taksonomisi

Arka plan

191 sayfalık bir çerçeve olan **Güney Afrika'nın Yeşil Finans Taksonomisi (South Africa's Green Finance Taxonomy-SA GFT)** Nisan 2022'de "yeşil" veya çevre dostu olarak tanımlanmaya uygun minimum bir varlık, proje ve sektör kümesini tanımlayan bir katalog veya sınıflandırma sistemi olarak yayınlanmıştır. Temel bir yeşil faaliyetler kümesini sınıflandırmadaki maliyetleri ve belirsizliği azaltarak sürdürülebilir finansmana yönelik gelişmekte olan ulusal politikayı ve gönüllü özel sektör girişimlerini desteklemektedir. Kapsamlı teknik temeli göz önüne alındığında ve küresel raporlamada birlikte çalışabilirliği sağlamak için AB tarafından benimsenen modeli dikkate almaktadır. Güney Afrika taksonomisi özellikle, altı çevresel hedefe önemli katkı sağlamakta ve bu hedeflerin hiçbirine önemli bir zarar vermeyen ve asgari sosyal önlemleri karşılayan faaliyetlerin performans düzeyini temel almaktadır. İki yıllık bir danışma ve geliştirme sürecinin ardından SA GFT, Ulusal Hazine Başkanlığı'ndaki Güney Afrika'nın Sürdürülebilir Finans Girişimi'nin bir parçası olarak Taksonomi Çalışma Grubu tarafından başlatılmıştır. Taksonomi, yatırımcıların, ihraç edenlerin, borç verenlerin ve diğer finansal sektör katılımcılarının yeşil faaliyetlerini daha güvenli ve verimli bir şekilde izlemeleri ve göstermeleri için tasarlanmıştır. Ayrıca, Ormancılık, Balıkçılık ve Çevre Bakanlığı tarafından taksonominin geliştirilmesine zemin hazırlayan çok sayıda kavramsal ve teknik çaba başlatıldığını da belirtmek gerekmektedir.

Süreç

Taksonomi geliştirme süreci, aşağıda belirtilen ilk yuvarlak masa toplantısı (2016) dahil yaklaşık 6 yıl sürerken taksonomiye hazırlamak ise yaklaşık iki yıl sürmüştür.

Süreç, Haziran 2016'da, Güney Afrika'daki mevcut gönüllü sürdürülebilir finans uygulamalarını değerlendirmek için Ulusal Hazine, Rezerv Bankası, FSB (yeni adıyla FSCA - Financial Sector Conduct Authority), Çevre İşleri Bakanlığı (artık Department of Forestry, Fisheries and the Environment-DFFE), Johannesburg Menkul Kıymetler Borsası (The Johannesburg Stock Exchange-JSE) ve bankacılık, emeklilik,

varlık yönetimi ve sigortacılıktan endüstri derneklerinden yaklaşık 50 paydaşın katıldığı bir yuvarlak masa toplantısı etkinliği ile başlamıştır. Süreç en başından beri, çok şeffaf, yinelemeli, entegre ve işbirlikçi olmuştur. Sürece ilişkin ilerlemeyi paydaşlara göstermek ve onlarla iletişim kurmak için özel bir web sitesi⁶ kurulmuştur. Web sitesinde taksonomiye hizmet eden araçlar, şablonlar, referans belgeleri, raporlar, paydaş sunumları, yorumlar vb. yer almıştır.

Ocak 2017'de Ulusal Hazine, sürdürülebilir finans konusunda çerçeve belge geliştirmek için finans sektörü düzenleyici kurumları ile sanayi birliklerinden oluşan bir Çalışma Grubu kurmuştur. Girişimin amacı:

- Güney Afrika bağlamında sürdürülebilir finansı tanımlamak.
- Bankacılık, emeklilik fonları, sigortacılık, varlık yönetimi ve sermaye piyasaları dahil olmak üzere finansal sektörle ilgili tüm bölümlere ilişkin bakış açılarını dahil etmek.
- Sürdürülebilir finans için küresel ve ulusal teşvik edici durumların yanı sıra mevcut endüstri girişimlerini tanımlamak.
- Sürdürülebilir finans için arz ve talebin yanı sıra engelleri haritalandırmak; ve
- Ulusal bir stratejik yaklaşım ve düzenleyici kurumları ile endüstri paydaşlarının rolü hakkında önerilerde bulunmak.

İklim Riski Forumu/Yönlendirme Komitesi olarak anılan çalışma grubu, temel tavsiyeleri ileri götürmek için 5 alt çalışma grubunu daha görevlendirmiştir. Bu alt çalışma grupları aşağıdakilerden oluşmaktadır:

- Sürdürülebilir finans
- Taksonomi
- Beyanlar (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures-TCFD)
- İklim Riski Kriteri ve Senaryosu
- Kapasite ve yetkinlikler

15 Mayıs 2020'de Çalışma Grubunun girdilerinden faydalananarak Ulusal Hazine, "Sürdürülebilir Bir Ekonominin Finansmanı" konusunda kamuoyu görüşünü almak için Teknik Rapor yayınlamıştır. Taslak rapor, Güney Afrika'da sürdürülebilir finansmanı güçlendirmek için gönüllü sürdürülebilir finans girişimlerini ve daha fazla paydaş katılımını teşvik etmiştir. Rapor, Parlamento Çalışma Grubu, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Komitesi, Hazine Kentsel Finans çalışma grubu, Ulusal İş Girişimi (National Business Initiative-NBI) Yeşil İyileşme web semineri ve Güney Afrika İş Birliği (Business Unity South Africa-BUSA) çevre alt komitesi gibi çeşitli toplantılarda sunulmuştur.

Teknik Rapor Çalışma Grubu aşağıdaki kuruluşların temsilcilerinden oluşmaktadır:

- Ulusal Hazine (Başkan)
- Güney Afrika Merkez Bankası
- Finansal Sektör Yürütme Otoritesi (FSCA)
- İhtiyati Otorite (Prudential Authority-PA)
- Çevre İşleri Dairesi (Department of Environment Affairs-DEA)
- Güney Afrika Sigorta Birliği (The South African Insurance Association-SAIA)
- Güney Afrika Bankalar Birliği (Banking Association of South Africa-BASA)

⁶ <https://sustainablefinanceinitiative.org.za/>

- Güney Afrika Tasarruf ve Yatırım Birliği (Association for Saving and Investment South Africa-ASISA)
- Johannesburg Menkul Kıymetler Borsası (JSE)
- Batseta – Güney Afrika Emeklilik Fonları Konseyi

NBI ile birlikte Carbon Trust, kapsamlı bir paydaş katılım sürecini üstlenmek, taksonomi geliştirmede küresel eğilimler hakkında araştırma yapmak ve yeşil finans taksonomisi taslağını geliştirmek için seçilmiştir.

NBI ve Carbon Trust'ın çalışmalarının ilk aşaması paydaş katılımından oluşmaktadır. İstişare sürecinin amacı, Güney Afrika için bir Yeşil Finans Taksonomisinin ilk versiyonunun tasarımı, öncelikleri ve gelişimi hakkında bilgi sağlamak üzere ilgili kuruluşların, ağların ve uygulama topluluklarının temsilcilerinin bakış açılarını ve tercihlerini öğrenmektir. Çalışma, İsviçre Ekonomik İşler Devlet Sekreterliği (State Secretariat for Economic Affairs-SECO) ve İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı (Swedish International Development Cooperation Agency-Sida) ile ortaklaşa Uluslararası Finans Kurumu (International Finance Corporation-IFC)'den destek almıştır.

Ekim 2020'de gerçekleştirilen 6 çalıştay detayı aşağıdaki gibidir:

- Çalıştay 1: Kritik bir kullanıcı grubu olan Politika Yapıcıları ve Devlet Kurumları
- Çalıştay 2: Kritik bir kullanıcı grubu olan Finansal Piyasa Uygulayıcıları
- Çalıştay 3: Kritik bir kullanıcı grubu olan Şirketler ve Proje Geliştiriciler
- Çalıştay 4: Kritik bir kullanıcı grubu olan Arazi Kullanımı, Ekosistemler ve Biyolojik Çeşitlilik Sektörleri
- Çalıştay 5: Projenin uyumlu olabileceği programlar ve politika geliştirme faaliyetleri ile işbirliği/işbirliği fırsatları
- Çalıştay 6: Kritik bir kullanıcı grubu olarak Çok Taraflı Kalkınma Kuruluşları

Çalışmanın ikinci aşaması, kullanıcılara doğrudan destek, farkındalık yaratma ve vaka çalışmalarının geliştirilmesi yoluyla Güney Afrika Yeşil Finans Taksonomisi'nin yerleştirilmesine odaklanmıştır. Bu, Birleşik Krallık Dışişleri, Milletler Topluluğu ve Kalkınma Ofisi (Foreign, Commonwealth and Development Office-FCDO) ve İngiltere'nin Uluslararası İklim Finansmanı aracılığıyla İş, Enerji ve Endüstriyel Strateji Bakanlığı (Department for Business, Energy and Industrial Strategy-BEIS) tarafından ortaklaşa yönetilen ve finanse edilen program tarafından desteklenmiştir.

Kasım 2021'den Haziran 2022'ye kadar Carbon Trust ve NBI, 6 gönüllü katılımcıyla ayrıntılı pilot projeler üstlenmiştir. Katılımcılar, Güney Afrika yatırım ortamındaki kilit paydaşların bir örneğini yansıtan çok çeşitli geçmişlere sahiptir.

2022'de, ulusal sürdürülebilirlik ve finansal raporlama konusunda çeşitli konuşmacı ve panelistlerin deneyimlerini paylaşmak ve SA GFT uygulamasının ile entegrasyonunun makro ölçekte nasıl derinleştirileceğine ilişkin fikir ürünleri ve araçları tanıtmak için bir dizi web semineri düzenlenmiştir.

Sürdürülebilir Finans Girişimi şu anda İklim Riski Yönlendirme Grubu altında Güney Afrika Bankacılık Birliği tarafından barındırılmakta ve Ulusal Hazine tarafından yönetilmeye devam etmektedir.

Taksonomi Çalışma Grubu, Ulusal Hazine Başkanlığında olup aşağıdaki ülkelerden temsilcilerinden oluşmaktadır:

- Güney Afrika Ormancılık, Balıkçılık ve Çevre Bakanlığı (South Africa's Department of Forestry, Fisheries and the Environment-DFPE)
- İzleme ve Değerlendirme Birimi (Department of Monitoring and Evaluation-DPME)
- Finansal Sektör Yürütme Otoritesi (FSCA)
- İhtiyati Otorite (PA)
- Johannesburg Menkul Kıymetler Borsası (JSE)
- Güney Afrika Bankalar Birliği (BASA)
- Batseta (Güney Afrika Emeklilik Fonları Konseyi)
- Güney Afrika Tasarruf ve Yatırım Birliği (ASISA)
- Bankalardan ve emeklilik fonlarından temsilciler

Taksonominin gelişimi, amacı ve durumu hakkında ek bağlam sağlamak için aşağıdakiler dahil olmak üzere çeşitli raporlar ve kısa tanıtım dokümanları geliştirilmiştir:

- Projeyi tanıtan ve uluslararası ve ulusal yeşil finans çerçeveleri bağlamında Güney Afrika için yeşil finans taksonomisine duyulan ihtiyacı ve temeli açıklayan proje kısa raporu.
- Güney Afrika'nın Yeşil Finans Taksonomisi ile temel AB Taksonomisi arasındaki uyumun önemi ve kapsamı hakkında kısa tanıtım dokümanı
- İlk Güney Afrika Yeşil Finans Taksonomisi'nin içgörülerini ve gelişim sürecini belgeleyen kısa tanıtım dokümanı
- Güney Afrika'nın Yeşil Finans Taksonomisi için bir bina girişi geliştirme sürecini ve sonucunu belgeleyen kısa tanıtım dokümanı

Tablo 3. Güney Afrika Taksonomisi ile ilgili düzenlemelerin özeti

	Tanım
Kapsayıcı hedef	SA GFT'nin temel işlevi, Güney Afrika için "yeşil" olarak kabul edilenleri güvenilir, tutarlı ve dinamik bir şekilde yönetmektir. Taksonomi, talep tarafındaki faaliyetleri yönlendiren ve eşleştiren bir koordinasyon aracı olarak ve arz tarafında "yeşil" faaliyetlere yatırım için gerekli finansman akışı olarak kullanılacaktır. SA GFT, ulusal önceliklerin yansıtılmasını sağlarken uluslararası eğilimlerle uyumlu kalmasını sağlamaktadır. Avrupa Birliği tarafından benimsenen ve altı çevresel hedefe katkıda bulunan faaliyetleri tanımlayan ve faaliyetlerin sosyal önlemlere uyması ve herhangi bir çevresel hedefe "önemli bir zarar vermemesi" için gereklilikler içeren modeli dikkate almaktadır. Özellikle, taksonomi birçok faydayı açığa çıkarmayı amaçlamaktadır: ▪ Uluslararası en iyi uygulamalar ve ulusal öncelikler ve standartlar doğrultusunda yeşil yatırımların seçiminde açıklık ve kesinlik sağlamaktadır. ▪ Yeşil faaliyetlerin güvenilirliğini ve şeffaflığını artırarak Güney Afrika'da iklim dostu ve yeşil yatırım için büyük ölçekli sermayenin kilidini açmaya yardımcı olmaktadır. ▪ Çevresel ve sosyal performansın gelişmiş yönetimi yoluyla finansal riskleri azaltmaktadır. ▪ Yeşil finansal araçların etiketlenmesi ve verilmesiyle ilgili maliyetleri azaltmaktadır. ▪ Finansal sektörün düzenleyici ve denetim gözetimini desteklemektedir.

	Tanım
Çevresel hedefler	SA GFT aynı altı çevresel hedefi tanımlamaktadır: 1. İklim değişikliğinin azaltılması 2. İklim değişikliğine uyum 3. Su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı 4. Kirlilik önleme 5. Sürdürülebilir kaynak kullanımı ve döngüsellik 6. Ekosistemin korunması ve restorasyonu Ayrıca, sosyal ve / veya geçiş odaklı uzantılar için asgari sosyal önlemler ve planlar içermektedir.
Hedef kullanıcılar	▪ Politika Yapıcılar ve Devlet Kurumları ▪ Finansal Piyasa Katılımcıları ve Düzenleyicileri ▪ Varlık Sahipleri
İlkeler	AB kalkınma ilkeleri, SA GFT'nin geliştirilmesinde kasıtlı olarak uygulanmış veya özünde benimsenmiştir.
Sınıflandırma kodu	SIC Makro Sektör ve Ekonomik Faaliyet Kodu
Sektörel kriterler/kapsam	SA GFT, iklim değişikliğinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum için geçerli olan iki farklı önemli katkı türünü kabul etmektedir. Bu farklı Önemli Katkı türleri teknik tarama kriterlerine şu şekilde yansımaktadır: 1. Kendi performanslarına göre önemli bir katkı sağlayan ekonomik faaliyetler. Örneğin, çevresel olarak sürdürülebilir bir şekilde gerçekleştirilen ekonomik faaliyet. 2. Kolaylaştırıcı faaliyetler: Ürün veya hizmetlerinin sağlanmasıyla diğer faaliyetlere önemli bir katkı yapılmasını sağlayan ekonomik faaliyetler. Örneğin, başka bir faaliyetin çevresel performansını iyileştiren ekonomik faaliyet. Ekonomik faaliyetin, sera gazı emisyonlarını önleyerek veya azaltarak veya sera gazı giderimini artırarak, atmosferdeki sera gazı konsantrasyonlarının iklim sistemi üzerindeki tehlikeli insan kaynaklı müdahaleyi önleyecek bir seviyede dengelenmesine önemli ölçüde katkıda bulunduğu durumlarda, iklim değişikliğinin azaltılması çevresel hedefine önemli ölçüde katkıda bulunduğu kabul edilmektedir. Bir ekonomik faaliyetin aşağıdaki koşullarda, iklim değişikliğine adaptasyona önemli ölçüde katkıda bulunduğu düşünülmektedir: Bu ekonomik faaliyet, olumsuz etki riskini önemli ölçüde azaltan veya diğer insanlar, doğa ve varlıklar üzerindeki olumsuz etki riskini artırmadan mevcut ve gelecekteki iklimin söz konusu ekonomik faaliyet üzerindeki olumsuz etkisini önemli ölçüde azaltan uyum çözümlerini içermektedir. Dördü henüz taksonomiye dahil edilmemiş toplam sekiz ekonomik sektör ve 45 bağımsız ekonomik faaliyet tanımlanmıştır:

	Tanım
	Sektör: • Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık • Endüstri • Enerji • Su ve Atık • Ulaştırma • Bilişim ve İletişim Teknolojileri-ICT • İnşaat • Kolaylaştırıcı Faaliyetler, Sistem Dayanıklılığı ve yenilik
Tarama kriterleri	SA GFT teknik tarama kriterleri şunları içermektedir: a. İlkeler: Faaliyetin, söz konusu çevresel amaca nasıl önemli bir katkı sağlayacağına ve/veya önemli zarardan kaçınacağına ilişkin temel mantık. b. Metrikler ve Eşikler: Hem metrikler hem de eşikler dahil: Ekonomik faaliyetin çevresel performansının ölçüleceği yöntem(ler), bu ölçüm için sınırın tanımlanması ve faaliyetin çevresel ve sürdürülebilir olarak kabul edilen bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak için yerine getirilmesi gereken nitel veya nicel koşullar da dahil olmak üzere.
Uygulama (beyan gereklilikleri)	İhtiyati Otoritesi ve Mali Sektör Davranış Otoritesi de dahil olmak üzere düzenleyici makamlardan oluşan hükümetler arası sürdürülebilir finans çalışma grupları, sınıflandırma ve beyan gereklilikleri hakkında rehberlik sağlamak için çalışmaktadır. Haziran 2022'de JSE, gönüllü Sürdürülebilirlik Bilgilendirme Kılavuzu ve İklim Saydamlık Kılavuzu belgelerini yayınlamıştır. Borsaya kote şirketler (ve kote olmayan) şirketlerin çeşitli ve dinamik raporlama standartlarında gezinmesine yardımcı olacak ve Güney Afrika işletmeleri, yasal gereklilikler ve belirli sosyo-ekonomik ve çevresel zorluklar konusunda bağlam sağlayacaktır. Bu kılavuz, sırasıyla Güney Afrika Rezerv Bankası ve Güney Afrika Finansal Sektör Yürütme Otoritesi'nin bu alandaki finansal hizmetler sektörü düzenlemesini destekleme planlarını duyurmasıyla gelecekte olası düzenleyici değişikliklerin habercisi olarak hizmet vermektedir. Bu, finansal hizmetler sektörü için bir ESG beyan çerçevesinin yanı sıra iklim risklerinin denetlenen kurumların risk yönetimi, yönetim ve raporlama süreçlerine nasıl entegre edilmesi gerektiğine dair özel düzenleyici bir rehberlik içerecektir. Haziran 2022'de yayınlanan Adil Geçiş Çerçevesi, sektör başına iklim azaltma ve uyum politikaları ile ilgilenmemektedir. Daha ziyade, çerçeve, bu politikaların sosyal ve ekonomik sonuçlarını yönetmeye odaklanırken, karar vermenin merkezine insani gelişimi koymaktadır.
Uluslararası taksonomi uyumlaştırma	Uyumlaştırmanın %78'inin⁷ AB Taksonomisi ile uyumlu olduğu tahmin edilmektedir. Uyumlaştırma analiz edilmiş ve AB Yeşil Taksonomisi ile Güney Afrika'nın Yeşil Taksonomi Raporunun Karşılaştırılmasında sunulmuştur.

	Tanım
İlkeleri	Politika yapıcılara göre, farklı ulusal ekonomik, sosyal ve çevresel bağlamlar ve kalkınma ihtiyaçları, taksonomilerin farklı ülkelere uyarlanması gerektiği anlamına gelmektedir. Örneğin, Güney Afrika için önerilen sosyal önlemler ulusal yasaları içerirken, teknik tarama kriterleri Güney Afrika önceliklerini uyumlu hale getirmek için değiştirilmiştir. Ülkenin fosil yakıtlara olan mevcut bağımlılığı göz önüne alındığında, Hazine ayrıca bir Adil Geçiş taksonomisinin oluşturulmasını da düşünmektedir.
Türkiye ile ilgili uygunluğun/ dikkat edilmesi gereken hususların değerlendirilmesi	▪ Güney Afrika'nın taksonomisi, taksonomi geliştiricilerinin en başından taksonomilerinin AB taksonomisi ile uyumlu olacağına dair stratejik karar verdiği bir duruma örnek teşkil etmektedir. Kararın gerekçesi, AB'nin Güney Afrika'nın en büyük ticaret ve yatırım ortağı olmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle AB taksonomisi, SA GFT'nin geliştirilmesi için bir başlangıç noktası ve temel olarak kullanılmış ve AB ile uyumlu hale getirilmiştir. Benzer nedenlerle, Türkiye'nin taksonomisini AB ile ne ölçüde uyumlu hale getirmek istediğine dair kararını etkileyecek bir örnektir. Her iki taksonominin de resmi ve karşılıklı olarak her iki ülkede de kabul edilmesi gerektiğinden, uyumlaştırmanın birlikte çalışabilirliği garanti etmediğine dikkat edilmelidir. ▪ Güney Afrika'da çok aktif bir paydaş katılımı vardır ve sürecin başından itibaren paydaşlar arasında istişareler yapılmıştır.
Kaynak	▪ https://sustainablefinanceinitiative.org.za/ ▪ https://sustainablefinanceinitiative.org.za/wp-content/downloads/Briefing-Paper_South-Africas-Ambitious-Green-Finance-Taxonomy.pdf ▪ https://www.dffe.gov.za/documents/strategyframework/climatechange_green_economy ▪ https://www.jse.co.za/sites/default/files/media/documents/JSE%20Sustainability%20Disclosure%20Guidance%20June%202022.pdf

Tablo 4. Güney Afrika Taksonomisi kapsamında olmayan AB Taksonomisi faaliyetlerinin listesi

	AB Taksonomi Etkinliği	Sektör
1	Sulak alanların restorasyonu	Çevre koruma ve restorasyon faaliyetleri
2	Hidrojen üretimi ve kullanımı için ekipman imalatı	İmalat
3	Pil imalatı	İmalat
4	Yenilenebilir fosil olmayan gaz ve sıvı yakıtlardan elektrik üretimi	Enerji
5	Yenilenebilir fosil olmayan gaz ve sıvı yakıtlardan ısı/soğuk ve güç kojenerasyonu	Enerji
6	Yenilenebilir fosil olmayan gaz ve sıvı yakıtlardan ısı/soğutma üretimi	Enerji
7	Taşımacılıkta ve biyosıvılarda kullanılmak üzere biyogaz ve biyoyakıt imalatı	Enerji
8	Su toplama, arıtma ve besleme sistemlerinin yenilenmesi	Su temini, kanalizasyon, atıkyönetimi ve iyileştirme
9	Atık su toplama ve arıtmanın yenilenmesi	Su temini, kanalizasyon, atıkyönetimi ve iyileştirme
10	Şehir içi ve banliyö taşımacılığı, karayolu yolcu taşımacılığı	Ulaştırma
11	Kişisel mobilite cihazlarının çalışması, bisikletli ulaşım	Ulaştırma
12	İç su yolcu ve yük taşımacılığının güçlendirilmesi	Ulaştırma
13	Deniz ve kıyı yük su taşımacılığı, liman operasyonları için gemiler ve yardımcı faaliyetler	Ulaştırma
14	Deniz ve kıyı yolcu su taşımacılığı	Ulaştırma
15	Deniz ve kıyı yük ve yolcu su taşımacılığının	Ulaştırma

	<i>AB Taksonomi Etkinliği</i>	<i>Sektör</i>
	güçlendirilmesi	
16	Binalarda (ve binalara bağlı park yerlerinde) elektrikli araçlar için şarj istasyonlarının montajı, bakımı ve onarımı	İnşaat ve emlak
17	Pazara yakın ürün için araştırma, geliştirme ve inovasyon faaliyetleri	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler
18	CO2'nin doğrudan hava yakalaması için araştırma, geliştirme ve inovasyon	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler
19	Binaların enerji performansı ile ilgili profesyonel hizmetler	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler

1.1.4 Endonezya Taksonomisi

Arka plan

Endonezya'nın Ulusal Katkı Beyanı (Nationally Determined Contributions-NDC) aracılığıyla, koşulsuz sera gazı emisyonu azaltma hedefi 2030 yılına kadar baz senaryosunun %29'u olarak belirlenirken koşullu sera gazı emisyonu azaltma hedefi %41 olarak belirlenmiştir. NDC'yi desteklemek için devlet ilgili hedefleri ortaya koymuştur. Bu hedeflere ulaşmak çeşitli fonların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda, Endonezya **Yeşil Taksonomi Sürümü 1.0**, Endonezya Finansal Hizmetler Otoritesi (Indonesian Financial Services Authority-OJK) tarafından, Sürdürülebilir Finans Yol Haritası Faz II'nin (Ocak 2022) bir parçası olarak Entegre Finansal Hizmetler Sektör Politikası Grubu (GKKT) aracılığıyla geliştirilmiştir.

Süreç

Endonezya Yeşil Taksonomi Sürümü 1.0, OJK tarafından, Finansal Hizmetler Sektörü Politika Grubu'nu Entegre Edilmesi (Integrate Financial Services Sector Policy Group-GKKT) ve ilgili çalışma birimleri aracılığıyla, aşağıdaki sekiz bakanlıkla işbirliği içinde oluşturulmuştur:

- Çevre ve Orman Bakanlığı (Indonesia - Ministry of Environment and Forestry-KLHK);
- Sanayi Bakanlığı (Kemenperin);
- Denizcilik ve Balıkçılık Bakanlığı (Indonesia - Ministry of Marine Affairs and Fisheries-KKP);
- Enerji ve Maden Kaynakları Bakanlığı (Indonesia - Ministry of Energy and Mineral Resources-ESDM);
- Ulaştırma Bakanlığı (Kemenhub);
- Tarım Bakanlığı (Kementan);
- Turizm ve Yaratıcı Ekonomi Bakanlığı (Kemenparekraf); ve
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı (Indonesia - Ministry of Public Works and Housing-PUPR).

Endonezya Yeşil Taksonomisi için girdi sağlamaya dahil olan aşağıdaki paydaş grupları:

- İlgili Bakanlıklar/Kurumlar,

- Finansal Hizmetler Kurumu (OJK) tarafından bankacılık, sermaye piyasaları ve banka dışı finans sektörü dahil olmak üzere tüm finansal hizmetler sektörünün katılımıyla kurulan Sürdürülebilir Finans Görev Gücü'nün üyeleri olan Finansal Hizmetler Sektörü (Financial Services Industry-FSI). Bu görev gücünün üyeleri 47 mali hizmet kurumundan oluşmaktadır.
- Akademik/araştırma ve geliştirme kurumları
- Uluslararası kurumlar: Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ve OECD.
- Sivil Toplum Kuruluşları

Tablo 5. Endonezya Taksonomisi ile ilgili düzenlemelerin özeti

	Tanım
Kapsayıcı hedef	Endonezya Yeşil Taksonomi Sürümü 1.0 aşağıda listelenen kapsamlarda kullanılacaktır: - OJK dahil olmak üzere çeşitli bakanlık ve kurumların teşvik edici ve caydırıcı politikasının geliştirilmesinin temeli, - Finansal Sektör Gözetimi (Financial Sector Surveillance FSS) ve ihraç edenler için şeffaf bilgi, risk yönetimi ve yenilikçi sürdürülebilir finans ürünleri ve/veya hizmetlerinin geliştirilmesi için yönergeler. Ayrıca, Yeşil Taksonominin geliştirilmesinin, yeşil aklama uygulamalarından kaçınmak için bilimsel olarak yeşil olarak kategorize edilen sektörlerin/alt sektörlerin sınıflandırılmasına ilişkin genel bakış sunması beklenmektedir. Stratejik Hedefler şu şekilde özetlenebilir: - Bilime dayalı bir yaklaşım uygulayarak Endonezya'daki iklim değişikliğinin azaltılması ve uyum gündemini destekleyen ekonomik sektör faaliyetlerinden standart tanım ve yeşil kriterler geliştirmek. - Bilime dayalı yaklaşımlar uygulayarak çevre üzerinde olumlu etkileri olan ekonomik faaliyetlere yönelik yenilikleri ve yatırımları teşvik etmek. - Yeşil ekonomik faaliyetlerin finansmanı ve finansmanında finansal sektörün büyümesini teşvik etmek. - FSS'ye, yatırımcılara ve ticari aktörlere (hem ulusal hem de uluslararası düzeyde) yeşil ekonomik faaliyetler için finansman, finansman ve yatırım ile ilgili bilgileri beyan etmek için referans sağlamak.
Çevresel hedefler	Çevre Hedefleri şu şekilde sıralanmıştır: - İklim değişikliğinin azaltılması - İklim değişikliğine uyum - Diğer çevresel hedefler (belirtilmemiş) "Yeşil ekonomi", düşük karbonlu, kaynak verimli ve sosyal olarak kapsayıcı tanımlanmaktadır. Yeşil bir ekonomide, istihdam ve gelirdeki büyüme, karbon emisyonlarının ve kirliliğin azaltılmasına, enerji ve kaynak verimliliğinin artırılmasına ve biyoçeşitlilik ve ekosistem hizmetlerinin kaybının önlenmesine olanak tanıyan bu tür ekonomik faaliyetlere, altyapıya ve varlıklara yapılan kamu ve özel yatırımlar

	Tanım
Hedef kullanıcılar	tarafından yönlendirilir. (BM Çevreye Yönelik Yeşil Ekonomi Girişimi, 2008). - Fonlama, finansman veya yatırımı genişletmeyi amaçlayan Endonezyalı FSS aktörleri (Bankacılık, Sermaye Piyasası ve Banka Dışı Mali Sektör (Non-Bank Financial Industry-NBFI) - Çevresel yönü yatırımları için kriterlerden biri olarak kullanan yatırımcılar (Endonezya'ya yatırım yapan ulusal ve uluslararası yatırımcılar). - Maliye politikasını ve kalkınma planlamasını formüle etmenin yanı sıra Endonezya'nın iklim değişikliğini azaltma ve sürdürülebilir kalkınmayı iyileştirme konusundaki taahhütlerinin yerine getirilmesini planlayan ve denetleyen Kamu Kuruluşları - Politikaları oluşturmanın yanı sıra sürdürülebilir finans politikalarının uygulanmasını izleyen ve denetleyen finansal hizmetler ve para otoriteleri - Yeşil ekonomik faaliyetler hakkında devlet tarafından yayınlanan standart tanımlarla ilgili bilgilerin açıklanmasını gerektiren uluslararası kurumlar/kooperatif kuruluşları (bölgesel/uluslararası).
İlkeler	Sorumlu Yatırım İlkeleri: Ekonomik faaliyetlerde ekonomik, sosyal, çevresel ve yönetim faktörlerini dikkate alan bir yaklaşımdır. Sürdürülebilir İş Stratejisi ve Uygulama İlkeleri: Her karar alma sürecinde sürdürülebilir iş stratejileri ve uygulamaları belirleme ve uygulama yükümlülüklerini içermektedir. Sosyal ve Çevresel Risk Yönetimi İlkeleri: Tanımlama, ölçme, azaltma, denetleme ve izleme süreçleri yoluyla sosyal ve çevresel risklerin değerlendirilmesinde ihtiyati tedbir ilkelerini içermektedir. Yönetişim İlkeleri: FSS yönetişiminin, diğerlerinin yanı sıra iş yönetimi ve operasyonları aracılığıyla şeffaflık, hesap verebilirlik, sorumluluk, bağımsızlık, profesyonellik ve adalet ilkelerinin uygulanmasını içermektedir.
Sınıflandırma kodu	Yeşil Taksonomi, Endonezya Standart Endüstriyel Sınıflandırmasına göre yapılandırılmıştır.
Sektörel kriterler/kapsam	Yeşil taksonominin geliştirilmesi amacıyla, incelenen 2.733 sektör ve alt sektör ve 919 alt sektör/grup/iş faaliyetleri (KBLI Düzey 5) ile eşlenebilir ve teknik bakanlıklar tarafından eşik değeri netleştirilmektedir. 919 alt sektör/grup/iş faaliyeti arasından 904'ü henüz doğrudan yeşil sektör olarak kategorize edilememesine (önce karşılanması gereken önkoşullar olduğundan) rağmen diğer 15'i ise doğrudan yeşil kategoriye dahil edilebilir. Sınıflandırma amacıyla, kriterler üç kategoriye ayrılmaktadır: Yeşil (önemli zarar verme, asgari önlem uygula, çevreye olumlu etki sağla ve taksonominin çevresel hedefiyle uyumlan): Çevre koruma ve yönetiminin yanı sıra iklim değişikliğinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum kalitesini koruyan eski haline getiren ve iyileştiren ve hükümet tarafından yönetim standartlarına uyan ve hem ulusal hem de uluslararası düzeyde en iyi

	<i>Tanım</i>
Tarama kriterleri	uygulamaları uygulayan iş faaliyetleri. ▪ Sarı (önemli zarar verme): Çevrenin korunması ve yönetimi için iş faydalarının belirlenmesi, diğer en iyi uygulamaların ölçülmesi ve desteklenmesi yoluyla yapılmalıdır. ▪ Kırmızı (zararlı faaliyetler): İş faaliyetleri sarı ve/veya yeşil kriterleri/eşiği karşılamamaktadır. Ayrıca yeşil taksonomi dokümanı, çeşitli bakanlıklar ve diğer paydaşlar tarafından önerilen gelişim alanları için 198 ek alt sektöre dikkat çekmektedir.
Uygulama (beyan gereklilikleri)	İlgili bakanlıklarla bilimsel tarama kriterleri geliştirilmektedir.
Uluslararası Taksonomi uyumlaştırma ilkeleri	Beyan gereklilikleri gönüllülük esasına dayalıdır. Yeşil Taksonominin ayrıca Finansal Hizmetler Sektörünün Sürdürülebilirlik Raporlarındaki beyan kalitesini artırması ve daha sürdürülebilir ekonomik ve yatırım faaliyetleri yoluyla çevresel kaliteyi iyileştirmesi öngörülmektedir. Güneydoğu Asya Uluslar Birliği (Association of Southeast Asian Nations-ASEAN), Çin ve AB taksonomileri, uyumlaştırma ihtiyacı konusunda farkındalık yaratmaktadır.
Türkiye ile ilgili uygunluğun/ dikkat edilmesi gereken hususların değerlendirilmesi	▪ Yeşil taksonomi geliştirme süreci, Finansal Hizmetler Otoritesi'nin (OJK) Sürdürülebilir Finans için Yol Haritasını Aşama I (2015-2019) ve Aşama II (2021-2025) olmak üzere iki aşamada nasıl geliştirip yürüttüğü açısından iyi bir örnek teşkil etmektedir. Bu süreç, Endonezya'da çevresel, sosyal ve yönetim ilkelerinin uygulanmasını hızlandıracak bir rehber olarak görülmektedir. Türkiye bu süreçten ilgili tüm tarafları dahil eden, kapsamlı bir sürdürülebilir finans ekosistemi oluşturmak ve diğer taraflarla işbirliğini geliştirmeyi teşvik etmek için yararlanabilir. ▪ Finansal ve finans dışı sektörlerin Finansal Hizmetler Otoritesi tarafından sürdürülebilir finans görev gücünün kurulmasına dahil edilmesi, aktif paydaş katılımı ve istişarelerine iyi bir örnektir. Görev gücü, bankacılık, sermaye piyasaları ve banka dışı finans sektörü dahil olmak üzere sürdürülebilir bir finansal ekosistemin geliştirme üzerine yapılan bir çalışmadır. ▪ Endonezya Standart Endüstriyel Sınıflandırması doğrultusunda, ülkenin kendi faaliyetlerinin tanımı teknik referanslara dayanır ve teknik tarama kriterleri ile gelecekteki uyumlaştırma çabaları (vergiler, sübvansiyonlar vb. gibi diğer politika araçlarıyla) için sağlam bir temel sağlamaktadır. Trafik ışığı yaklaşımı, faaliyetlerin kategorize edilmesi için düşünülebilirken AB taksonomisinde kullanılmadığını belirtmek gerekir. ▪ Endonezya'nın sınıflandırma dokümanının kendisi, politika hedefleri, hedef gruplar, iklim dışı çevresel hedeflere iyi bir örnek oluşturan potansiyel kullanım alanları hakkında çok nettir (örneğin arazi kullanımı, biyoçeşitlilik, kirlilik vb.). Türkiye'nin, hazır olduğunda, taksonomisi hakkında yerli ve yabancı paydaşları bilgilendiren açık ve kapsamlı bir ana bilgi dokümanı yayınlaması faydalı olabilir.

Tanım	
Kaynak	▪ https://www.ojk.go.id/keuanganberkelanjutan/Uploads/Content/Regulasi/Regulasi_22012011321251.pdf

1.1.5 Güney Kore

Arka plan

Kore Çevre Bakanlığı, yakın zamanda 21 Nisan 2021'de değiştirilen Çevre Teknolojisi ve Endüstri Destek Yasası'na dayanan ulusal yeşil taksonomisini ("**K-Taksonomisi**") oluşturmuştur. 30 Aralık 2021 tarihinde Çevre Bakanlığı tarafından "**K-Taksonomisi Kılavuzu**"nun ("**Kılavuz**") açıklanacağı belirtilmiştir. Kılavuz **yasal olarak bağlayıcı olmamasına rağmen, hangi tür ekonomik faaliyetlerin yeşil faaliyet olarak kabul edildiğine dair ilkeler ve standartlar sunmaktadır**. Kılavuz, yeşil projelere ve yeşil teknolojilere daha fazla fon tahsis edilmesine izin vermenin yanı sıra yeşil faaliyetlerin sadece yeşil aklama faaliyetlerinden ayırt edilmesine yardımcı olmaktadır.

Süreç

Çevre Bakanlığı, Finansal Hizmetler Komisyonu, Kore Çevre Endüstrisi ve Teknoloji Enstitüsü ile katılımcı şirketlerden oluşan çalışma düzeyindeki danışma organı ile çeşitli toplantılar gerçekleştirmiştir.

Ayrıca Bakanlık, K-Taksonomisini finansal ve endüstriyel sektörlerde uygulamak amacıyla pilot bir proje yürütmüştür. Pilot proje Nisan-Kasım 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Altı banka ve şirket, yenilenebilir enerji üretimi ve sıfır emisyonlu araç altyapısının inşası gibi çeşitli projeler için toplam 640 milyar KRW, yaklaşık 460 milyon Euro, yeşil tahvil ihraç etmiştir. Bakanlık, katılımcı şirketlerle birlikte K-Taksonomisi ile uyumlu yeşil tahviller ihraç etmiştir.

Çevre Bakanlığı, finans ve sanayi sektörlerinde K-taksonomisini erkenden düzenleyerek yeşil finansmanı artırmak amacıyla yeşil tahvil ihracına yönelik faiz sübvansiyonuna pilot uygulama yapacak. Pilot proje, 3 trilyon KRW değerinde yeşil tahvil ihraç etmeyi ve tahvil ihracından kaynaklanan şirket başına maksimum 300 milyon KRW (yaklaşık 215.000 Euro) faiz sübvansiyonu sağlamayı amaçlamaktadır. Bu projenin toplam bütçesi yaklaşık 7,7 milyar KRW – 5 milyon Euro'dur.

Pilot proje sayesinde, Çevre Bakanlığı, şirketin büyüklüğünü ve iş türünü göz önünde bulundurarak, yeşil tahvil ihraç eden veya ihraç etmeyi planlayan şirketlere kısmi bir faiz sübvansiyonu sağlayacaktır. Bakanlık, şirketlere tahvil ihraç tarihinden itibaren bir yıl süreyle destek verecektir. Öncelikli olarak desteğe hak kazanan orta vadeli işletmeler ve KOBİ'ler için tahvil ihraç tutarına %0,4 faiz oranı uygulanacaktır. Büyük şirketler ve kamu kuruluşları için tahvil ihraç tutarına %0,2 faiz oranı uygulanacaktır. Bütçenin %70'i, yenilenebilir enerji gibi K-Taksonomi Kılavuzu'ndaki yeşil sektörlerle yatırımı artırmak için ilgili sektörler tahsis edilecek, böylece bu yatırımlar karbon nötrlüğü hedefine ulaşılmasına katkıda bulunabilecektir.

Tablo 6. Güney Kore Taksonomisi ile ilgili düzenlemelerin özeti

	Tanım
Kapsayıcı hedef	Yeşil aklamanın üstesinden gelmek ve sermaye akışlarının yeşil endüstriye yönlendirilmesine yardımcı olarak karbon nötr bir ekonomiye geçişi hızlandırmak.
Çevresel hedefler	Çevre hedefleri şu şekilde özetlenmiştir: ▪ Sera gazı azaltımı ▪ İklim değişikliğine uyum ▪ Sürdürülebilir su tasarrufu ▪ Geri dönüşüm ▪ Kirlilik önleme ▪ Yönetim ve biyolojik çeşitlilik
Hedef kullanıcılar	Hedef kullanıcılar arasında bankalar, diğer finansal kuruluşlar ve şirketler yer almaktadır.
İlkeler	▪ Altı çevresel hedeften birinin veya daha fazlasının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak ▪ Belirlenen çevresel hedefe ulaşma sürecinde diğer çevresel hedeflere ciddi bir zarar vermemek ▪ İnsan hakları, işgücü, güvenlik, yolsuzlukla mücadele ve kültür varlıklarının tahrip edilmesi ile ilgili yasa ve yönetmelikleri ihlal etmemek.
Sınıflandırma kodu	Korece yazılan belgede belirli bir endüstri kodu tespit edilememiştir.
Sektörel kriterler/kapsam	K-Taksonomisi, "yeşil sektör" ve "geçiş sektörü"nden oluşmaktadır. "Yeşil sektör" , aralarında sanayi, enerji üretimi, enerji ve ulaşım ile ilgili faaliyetlerin de bulunduğu toplam 64 yeşil ekonomik faaliyetten oluşmaktadır. "Geçiş sektörü" beş ekonomik faaliyet olarak sınıflandırılmaktadır: (i) KOBİ'lerde sera gazı azaltma faaliyetleri, (ii) sıvılaştırılmış doğal gaz ve karışık gaza dayalı enerji üretimi (hidrojen, amonyak, yan ürün gazı ve sıvılaştırılmış doğal gaz dahil olmak üzere iki veya daha fazla biyogazın karışımı olan gaz), (iii) sıvılaştırılmış doğal gaz bazlı hidrojen (mavi hidrojen) üretimi, (iv) çevre dostu gemi yapımı ve (v) çevre dostu gemi taşımacılığı. "Geçiş sektörü" kapsamına giren ekonomik faaliyetler, bazı fosil yakıtları içermektedir ve ancak yalnızca 2030 yılına kadar geçicidir. Sıvılaştırılmış doğal gaz ve karışım gaza dayalı enerji üretimi için akreditasyon süresinin 2035 yılına kadar uzatılması kararlaştırılması planlanmaktadır.

	Tanım
Tarama kriterleri	K-taksonomisinin seçim kriterleri dört alt kriterle dayanmaktadır: ▪ Etkinlik kriterleri ▪ Akreditasyon kriterleri ▪ Hariç tutma kriterleri ▪ Koruma standartları
Uluslararası Taksonomi uyumlaştırma ilkeleri	Taksonominin belirlenmesi, diğer ülkelerin taksonomileri tarafından bilgilendirilmiş olsa da, bilindiği kadarıyla, K-Taksonomisi ülkeler arası uyum için özel bir hedef göstermemektedir.
Fosil yakıtların ve nükleerin değerlendirilmesi	Güney Kore, beş ekonomik faaliyete ayrılan bir "geçiş sektörü" kategorisi belirlemiştir: (i) KOBİ'lerde sera gazı azaltma faaliyetleri, (ii) sıvılaştırılmış doğal gaz ve karışık gaza dayalı enerji üretimi (hidrojen, amonyak, yan ürün gazı ve sıvılaştırılmış doğal gaz dahil olmak üzere iki veya daha fazla biyogazın karışımı olan gaz), (iii) sıvılaştırılmış doğal gaz bazlı hidrojen (mavi hidrojen) üretimi, (iv) çevre dostu gemi yapımı ve (v) çevre dostu gemi taşımacılığı. "Geçiş sektörü" kapsamına giren ekonomik faaliyetler, bazı fosil yakıtları içermektedir ve bunlar 2030 yılına kadar geçicidir. Sıvılaştırılmış doğal gaz ve karışım gaza dayalı enerji üretimi için akreditasyon süresinin 2035 yılına kadar uzatılması planlanmaktadır. Doğal gazın taksonomiye dahil edilmesi kamuoyu eleştirisi almıştır.
Türkiye ile ilgili uygunluğun/ dikkat edilmesi gereken hususların değerlendirilmesi	▪ K- Taksonomisi, başlangıç aşamasında yeşil tahvil ihracı ile yakından bağlantılıdır. Pilot proje, diğer ülkelerin izlemesi için ilginç bir deney oluşturmaktır. Devlet, taksonominin nasıl uyumlu hale getirilebileceğini görmek için yeşil tahvil ihraç etmek üzere 6 kuruluşla birlikte çalışmıştır. Daha sonra KOBİ'ler ve büyük şirketler için yeşil tahvil ihraç etmek için bir sübvansiyon programı açıklamıştır. Türkiye, yeşil tahvil piyasasını derinleştirecek bir teşvik programı geliştirmeyi düşünebilir. Yeşil tahvil çerçevesini yeşil taksonomisiyle yakından uyumlu hale getiren teşvikler, öncelikli sektörlerdeki şirketleri yeşil tahvil ihraç etmeye teşvik etmek için kullanılabilir. ▪ Altı çevresel hedef iyi tanımlanmış ve ülkenin iç ve dış politika hedefleriyle iyi uyumaktadır. ▪ K-Taksonomi'nin hedeflediği Koreli işletmeler küresel pazarlarla iyi bir şekilde entegre olsalar da taksonomi ile ilgili belgeler İngilizce olarak mevcut değildir. Ancak Bakanlığın doğrudan talebi üzerine Korece bir teknik belge sağlanmıştır. Türkiye, uluslararası hedef kitleleri hedefleyen taksonomi gelişimi çerçevesinde güçlü iletişim çabaları benimsemeyi düşünebilir (Bölüm-3'deki iletişim tavsiyelerine bakınız).
Kaynak	▪ https://m.me.go.kr/eng/web/board/read.do?pagerOffset=0&maxPageItems=10&maxIndexPages=10&searchKey=titleOrContent&searchValue=taxonomy+&menuId=461&orgCd=&boardId=1583480&boardMasterId=522&boardCategoryId=&decorator= ▪ https://m.me.go.kr/eng/web/board/read.do?pagerOffset=0&maxPageItems=10&maxIndexPages=10&searchKey=titleOrContent&searchValue=taxonomy+&menuId=461&orgCd=&boardId=1568510&boardMas

Tanım	
	terId=522&boardCategoryId=&decorator= https://www.investkorea.org/upload/kotraexpress/2022/03/images/ Special_Report.pdf

1.1.6 Meksika Taksonomisi

Arka plan

Meksika, Mart 2023'te Sürdürülebilir Taksonomisini duyurmuştur. Maliye ve Kamu Kredisi Bakanlığı (The Ministry of Finance and Public Credit-SHCP), Meksika'daki sürdürülebilir finans alanında önde gelen kurumu olarak **Meksika taksonomisinin düzenlemesi ve koordinasyonunu üstlenmiştir**.

Sürdürülebilir finans gündeminin bir parçası olarak, SHCP, Federasyonun Harcama Bütçesinin SKA'larla uyumlu hale getirilmesi ve Meksika'nın bu tür bir enstrümanı ihraç eden ilk ülke olduğu SKA Devlet Tahvili Çerçevesi'nin tasarımı gibi çeşitli çalışmalar yapmıştır (2020 yılında Devlet Tahvilleri için Referans Çerçevesi'nin başlatılmasından bu yana, uluslararası piyasada toplam yaklaşık 5 Milyar Euro'yu temsil eden sekiz sürdürülebilir devlet tahvili ihraç edilmiştir).

Bu girişimler, Meksika Sürdürülebilir Taksonomisi'nin geliştirilmesiyle birlikte, Sekretery'a'nın yatırım akışlarını sürdürülebilir eylemlere ve projelere doğru harekete geçirme ve yönlendirme stratejisini oluşturan eylemlerin bir parçasıdır.

Paris Anlaşması ve SKA'lar dahil olmak üzere, Meksika'nın sürdürülebilirliğe ilişkin uluslararası taahhütleri ve ülkenin karşı karşıya olduğu sürdürülebilirlikle ilişkili zorluklar (iklim değişikliğine bağlı güvenlik açıkları, biyolojik çeşitlilik kaybı, yoksulluk, eşitsizlik ve cinsiyet eşitsizliği gibi), Meksika Taksonomisi için politika temelini oluşturmaktadır.

Süreç

2020 yılında, Finansal Sistemin İstikrarı Konseyi (Council for the Stability of the Financial System-CESF), finansal sistemin istikrarına ve sermayenin olumlu çevresel ve sosyal etkileri olan faaliyetlere yönelik seferberliğine katkıda bulunan sürdürülebilir finans konusunda analizler, değerlendirmeler, öneriler ve tavsiyeler hazırlayarak Konsey'in işlevlerini yerine getirmesine destek olmak amacıyla Sürdürülebilir Finans Komitesi'ni (CESF) oluşturmuştur.

Komite, SHCP tarafından yönetilmektedir ve Meksika Bankası (Banxico), Ulusal Bankacılık ve Menkul Kıymetler Komisyonu (Mexico- National Banking and Securities Commission-CNBV), Ulusal Sigorta ve Tahvil Komisyonu (Mexico - National Insurance and Bonding Commission-CNSF), Emeklilik Tasarruf Sistemi Ulusal Komisyonu (National Commission of the Retirement Savings System-CONSAR) ve Banka Tasarruflarını Koruması Enstitüsü'nden (Mexico - Institute for the Protection of Bank Savings-IPAB) oluşmaktadır. Ayrıca, CFS'nin Meksika Hükümeti 2030 Gündemi Koordinasyonundan (Ekonomi Bakanlığı) daimi bir konuğu ve özel sektör derneklerinden altı daimi gözlemcisi vardır: Meksika Bankalar Birliği (Association of Banks of Mexico-ABM), Meksika Sigorta Kurumları Birliği (Mexican Association of Insurance Institutions-AMIS), Meksika Emekli Tasarruf Fonu Yöneticileri Birliği (Mexican Association of Retirement Savings Fund Administrators-AMAFORE), Meksika Borsa Kurumları Birliği (Mexican

Association of Stock Market Institutions-AMIB), Meksika Yatırım Danışmanları Birliği (Mexican Association of Investment Advisors-AMAI) ve Meksika Sürdürülebilir Finans Konseyi (CMFS).

CFS, Meksika için sürdürülebilir bir finans gündemi geliştirmek amacıyla analizler, değerlendirmeler, teklifler ve tavsiyeler yürütmekten sorumlu dört çalışma grubu oluşturmuştur. Bu çalışma grupları dört ana temaya ayrılmıştır: (i) sermaye seferberliği fırsatlarından yararlanmak, (ii) sürdürülebilir taksonomi, (iii) çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) risklerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi ve (iv) ESG bilgilerinin açıklanması.

Sürdürülebilir Taksonomi Çalışma Grubu (The Sustainable Taxonomy Working Group-GTT), SHCP tarafından koordine edilmekte ve **STK'lar, finansal sistem, özel sektör temsilcileri, uluslararası kuruluşlar ve ajanslar ve alanında uzman yetkililerden oluşmaktadır.**

Meksika'nın Sürdürülebilir Taksonomisini tasarlama süreci, genel hedeflerin ve özel, çevresel ve sosyal hedeflerin belirlenmesiyle başlamıştır. Daha sonra, taksonominin ilk aşamasının bir parçasını oluşturacak sektörler ve ekonomik faaliyetler analiz edilmiş ve seçilmiştir. Taksonominin inşasını başlatacak üç öncelikli çevresel ve sosyal hedef belirlenmiştir. Akabinde **Teknik Değerlendirme Kriterlerinin** (CET) yani ekonomik faaliyetlerin değerlendirilmesine ve sürdürülebilir olup olmadığının belirlenmesine imkân verecek teknik unsurların oluşturulması için metodolojik bir geliştirme süreci izlenmiştir.

Bu kriterler, görevi CET'lerin oluşturulması olan Sektörel ve Tematik Teknik Gruplar tarafından tartışılmıştır. Son olarak, taksonominin potansiyel kullanıcıları belirlenmiş ve analiz edilmiş, çalışmanın devamında finansal kurumlar için raporlama kılavuzları için bir öneri tasarlanmıştır.

Tablo 7. Meksika Taksonomisi ile ilgili düzenlemelerin özeti

	Tanım
Kapsayıcı hedef	- Kamu ve özel sektör finansmanını olumlu çevresel ve sosyal etkileri olan ekonomik faaliyetlere doğru harekete geçirmek ve yönlendirmek. - Sürdürülebilir finans konusunda kamu politikalarının geliştirilmesi için bir temel oluşturmak. - Piyasalara bilgi sağlamak ve yeşil aklamaların önlenmesine katkıda bulunmak. - Sürdürülebilir finansman akışları hakkında bilgi üretmek.
Çevresel hedefler	- İklim değişikliğinin azaltılması - İklim değişikliğine uyum - Su ve deniz kaynaklarının yönetimi - Ekosistemlerin ve biyolojik çeşitliliğin korunması - Döngüsel ekonominin teşviki - Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü Meksika'nın Taksonomisi, gelişmekte olan ve gelişmekte olan ekonomiler için sosyal adaletsizliği ve kırılganlıkları ele almanın önemini kabul eden bir dizi sosyal hedefleri de içermektedir. - Toplumsal cinsiyet eşitliğine katkı - Sürdürülebilir şehirlerle ilgili temel hizmetlere erişim (yeterli, güvenli, uygun fiyatlı ve dayanıklı konut; sürdürülebilir toplu taşıma; atık yönetimi) - Sağlık - Eğitim

Tanım	
Hedef kullanıcılar	Finansal katılım
	Reel sektörden firmalar: Taksonominin ana kullanıcısı olarak, reel sektörde faaliyet gösteren şirketler, taksonominin eşikleriyle uyumlu teknolojilerin uygulanmasına izin veren çabaları harekete geçirmek için taksonomiden faydalanabilecektir. Taksonominin şirketler için kullanılması, tahvil, kredi ve tematik kredi ihracı yoluyla sürdürülebilir finansman piyasasına erişmelerini sağlayacak ve şirketlerin finansman koşullarını iyileştirecektir. Bunun için finans sektörüne finansman kullanımı hakkında bilgi vermek amacıyla satışlarının, sermaye giderlerinin, işletme giderlerinin taksonomi ile uyum oranlarını açıklayabilirler. Kredi kuruluşları: Kaynakları çekmek ve sermayeyi yalnızca sürdürülebilir varlıklara sahip olmakla değil, aynı zamanda kredi portföyleri aracılığıyla da sürdürülebilir faaliyetlere yönlendirmek için taksonomiye güvenecek kredi kurumlarından oluşmaktadır. Bu tür kullanıcılar arasında birden fazla banka, kalkınma bankaları ve banka dışı kredi kuruluşları bulunmaktadır. Bu tür kullanıcılar, kredi portföylerinin değerini ve taksonomi ile uyumlu diğer varlıkları rapor edebilir. Bu tür kullanıcılar, kredi alanlar tarafından taksonomi ile uyumlu faaliyetlere yönelik olarak verilen finansmanın kullanımına dayalı olarak yeşil, sosyal veya sürdürülebilir finansal ürünler ve hizmetler tasarlamak için taksonomiye kullanabilir. Kurumsal yatırımcılar: Bu tür bir kullanıcı, diğerlerinin yanı sıra AFORES, yatırım fonları, sigorta şirketlerini de içermektedir. Kurumsal yatırımcılar, taksonomi ile uyumlu varlıkların değerine odaklanan raporlama ile sosyal ve çevresel fayda sağlayan faaliyetlere yönelik yatırımlarını uyumlu hale getirmek için taksonomiden yararlanabileceklerdir. Bu şekilde, bu tür kullanıcıların sürdürülebilir varlıklara olan talebin ana araçları olmaları ve bu şekilde kullanıcıları sürdürülebilirlik konusunda daha fazla taahhütte bulunmaya ve taksonomi ile uyumlarını beyan etmeye teşvik etmeleri beklenmektedir. Kamu sektörü: Devletin farklı seviyelerindeki ulusal ajanslar, belirlenmiş ölçütler ve eşikler kapsamında bütçelerinin taksonominin hedefleriyle uyum oranlarını rapor edebilir. Aynı şekilde, taksonomi, taksonomi ile uyumlu kamu yatırım projeleri için sürdürülebilir finansman piyasalarına erişim için referans çerçevelerin hazırlanmasında bir rehber görevi görebilir.
	- Bir faaliyetin sürdürülebilirliğe önemli katkısı (metriklere ve eşiklere dayanarak) - Önemli bir zarar vermeme - Asgari önlemler, insan hakları, emek ve yönetim konularıyla ilgili konuları kapsamak
	2018 Kuzey Amerika Endüstriyel Sınıflandırma Sistemi (North American Industrial Classification System-SCIAN) kapsamında sektörel analizler yapılmış ve 171 faaliyet tespit edilmiştir.

	Tanım
Sektörel kriterler/ kapsam	Faaliyetlerin ekonomik yoğunlaşması (Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) katkısı), doğrudan yabancı yatırım akışlarının (Foreign Direct Investment-FDI) yoğunlaşması, sera gazı emisyonlarına sektörel katkılar ve sera gazı azaltma potansiyeli, kadınların işgücüne katılımı, ticari bankaların kredi portföyü, piyasa değeri ve kurumsal borç ihracı analizlerine dayanarak sektörel öncelikler belirlenmiştir. 1. Tarım, hayvancılık ve ormancılık 2. Elektrik enerjisi ve su temininin üretimi, iletimi, dağıtımı ve ticarileştirilmesi 3. İnşaat 4. İmalat sanayileri 5. Taşıma 6. Atık yönetimi ve iyileştirme hizmetleri
Tarama kriterleri	GTS uzmanları tarafından 171 faaliyet tespit edilmiş ve bu faaliyetler taksonomiye kesin olarak dahil edilecek ilgili faaliyetleri de belirlemiştir. Teknik tarama kriterlerinin oluşturulmasına yönelik metodolojinin geliştirilmesi, ABM taksonomisi (2019-2020) gibi önceki ulusal sınıflandırma uygulamalarını tanımakta ve sağlam bilimsel temelli olması ve dünya çapında ana referans olarak kabul edilmesi sebebiyle AB Taksonomisinin kavramsal ve metodolojik yapısını referans olarak almaktadır. Ek olarak, Kolombiya Taksonomisi'nin metrikleri ve eşikleri, Latin Amerika ülkeleri için ilgili bir referans olarak kabul edilmiştir. Tarama kriterlerinin ana unsurları ana parametre, bir faaliyetin sürdürülebilirliğe önemli katkısı (metriklere ve eşiklere dayanarak), önemli çevresel zarar verilmemesi kriterleri ve asgari önlemlerdir. Bu unsurların tasarımı, hazırlanması, geliştirilmesi ve kurulması, taksonominin bilimsel sağlamlığını ve işlerliğini garanti eden Sektörel ve Tematik Teknik Gruplardaki uzmanların kolektif çalışmasını gerektirmiştir. Bu aşamada bilgilerin Taksonomi ile uyumlu olarak uygulanması ve açıklanması isteğe bağlıdır. Yönergeler ve raporlama biçimleri aşağıdakilere katkıda bulunmalıdır: ▪ Çeşitli yatırım portföylerindeki ve kredi portföylerindeki sürdürülebilir finansman akışlarını belirlenmesi ve karakterize etmesi. Bu karakterizasyon, araç türüne ve ekonomik sektöre veya katkıda bulunduğu amaç türüne göre toplu bir şekilde yapılabilir. ▪ Taksonominin uygulanmasıyla ilgili sonuçların görselleştirilmesini, karşılaştırılmasını ve izlenmesini sağlaması. Bu izleme, ilgili makamların, kurumların ve düzenleyicilerin sorumluluğunda olacaktır. ▪ İlgili finansal düzenleme tarafından belirlenen yönergelere uygun olarak, taksonominin hedefleriyle uyumlu finansman hakkında bilgi üretimini standartlaştırılması.
Uygulama (beyan gereklilikleri)	
Uluslararası	Hem kamu hem de özel girişimlerden oluşan geniş bir ulusal ve bölgesel

	Tanım
taksonomi uyumlaştırma ilkeleri	taksonomi yelpazesinin gözden geçirilmesi, Meksika için sürdürülebilir taksonominin inşasında sağlamlığı garanti etmeyi mümkün kılmıştır. AB, Çin, Kolombiya taksonomilerinin analizi Meksika taksonomi dokümanında sunulmuştur. - Meksika'nın taksonomisini geliştirme biçimi Türkiye için bir örnek olabilir. Paris Anlaşması ve SKA'lar dahil olmak üzere Meksika'nın sürdürülebilirliğe ilişkin uluslararası taahhütleri ve ülkenin karşı karşıya olduğu sürdürülebilirlik zorluklarıyla (iklim değişikliğine bağlı güvenlik açıkları, biyolojik çeşitlilik kaybı, yoksulluk, toplumsal eşitsizlik ve cinsiyet eşitsizliği) ilgili ulusal bağlamı, Meksika Taksonomisi için politika temelini oluşturmaktadır. Bu yaklaşıma benzer şekilde, Türkiye de taksonomisinin temelini uluslararası taahhütleri, açıkça listelenmiş ve ele almak istediği belirli sürdürülebilirlik zorlukları etrafında oluşturabilir. - Meksika'nın taksonomisi, sosyal adaletsizliği ve kırılanlıkları ele almanın önemini kabul eden sosyal hedefleri de içermektedir. - Meksika'nın sürdürülebilir taksonomisinin yayınlanmasının ardından, 2023 yılında uygulanması için bir sonraki adım, taksonomi kullanıcıları için çevrimiçi bir öğrenme aracının geliştirilmesini ve başlatılmasını içermektedir. Bu araç, bilgiyi yaymaya ve taksonominin uygulanması için kapasite geliştirmeye çalışacak ve finansal sistemin içindeki ve dışındaki kullanıcıların bakış açısından içeriğe sahip olacaktır. Benzer bir çevrimiçi öğrenme aracı Türkiye tarafından da geliştirilebilir. - Meksika, uygulamada karşılaşılabilecek fırsatları ve olası zorlukları belirlemek için taksonominin etkinliğini ve kullanımını değerlendirecek bir pilot program kurgulamaktadır. Bu pilot programa katılım gönüllü olacak ve taksonominin uygulanması ve bu aracın geliştirilmesine katılım için daha iyi bir anlayış arayan finansal sistemin farklı sektörlerinden kurumlara yönelik olacaktır. Benzer bir test/pilot programı Türkiye tarafından da geliştirilebilir.
Türkiye ile ilgili uygunluğun/dikkat edilmesi gereken hususların değerlendirilmesi	
Kaynak	https://www.sbfnetwork.org/wp-content/uploads/2023/03/1131_Mexico_Mexican_Sustainable_Taxonomy_March-2023.pdf

2. Yeşil Taksonomilerin Etkinliği

Bu raporda analiz edilen taksonomilerin birçoğu, dünya çapında çok yakın bir zamanda yürürlüğe konmuştur. Zorunlu raporlama gereklilikleri, dünyadaki taksonomilerin çoğunda yoktur. Bu nedenle, etkinliklerini ve etkilerini değerlendirmek neredeyse imkansızdır. **Gözlemlenen etkilerin değerlendirilmesi, ekonominin temsili bir bölümü/örnekleme için tahviller, krediler ve sigorta ürünleri dahil olmak üzere** bir dizi finansal aracı kapsayan ve daha sonra ekonometrik modellerle analiz edilebilecek önemli bir süre boyunca toplanan büyük miktarda veri gerektirecektir.

Avrupa Komisyonu tarafından AB taksonomisinin **ex ante** (finansman öncesi) finansal etkilerini değerlendirmek için kapsamlı bir teknik çalışma yürütülmektedir.⁸ Çeşitli senaryolar altında düşük karbona geçişle ilgili hedeflere ulaşmak için gerekli olan ek yatırımın mevcut tahminlerine genel bir bakış sağlamıştır. Daha sonra, düşük karbonlu geçişte sermaye akışlarını değerlendirmek için Avrupa finansal piyasalarının nerede olduğuna dair bir resim sunmak için tüm Avrupa tahvil ve hisse senedi piyasalarını kapsayan büyük bir güvenlik verisini analiz etmiştir. Çalışma, taksonomiye uygun faaliyetleri destekleyen finansal yatırımların hacmini tahmin etmiştir.

Çalışmanın değerlendirmesi, taksonominin yatırım açığının finansmanı ile ilgili olarak finansal piyasalar üzerindeki etkisinin sektörler ve senaryolar arasında değiştiği sonucuna varan bir çıktı sağlamıştır. Yatırım ihtiyaçlarını belirlemek için dikkate alınan senaryolar şunlardır: EU2027, EU2030, EU2033, EU2035, EU2040: Bunlar farklı marjlar ve yollar ile AB 2030 hedeflerine ulaşan, artan sıkılığa sahip senaryolardır. Bu senaryolar, aşağıdakileri içeren bir dizi politikayı varsaymaktadır: gözden geçirilmiş AB Emisyon Ticaret Sistemi (Emission Trade System-ETS); elektrik, ısıtma-soğutma ve ulaşım sektörlerinde yenilenebilir enerji hedeflerini kolaylaştıran politikalar; örneğin bina yenileme hızının artırılması, binaların yalıtım yenilemesinde yatırım için sermayeye erişimin kolaylaştırılması yoluyla bina sektöründe enerji verimliliği politikaları; en az verimli teknolojileri yasaklayan eko-tasarım standartları. Çalışma sonucuna göre, (yeşil) **tahvil ve kredi ihracının enerji yoğun sektörde yaklaşık %4,9, ulaştırma sektöründe ise %6,0 oranında artacağı tahmin edilmektedir.** Çalışma kapsamlı bir yöntem kullanmasına ve analizlerinin sağlam olmasına rağmen tahminleri bir dizi veri sınırlaması ışığında yorumlanmalıdır. Bilindiği kadarıyla, bu rapor kapsamında incelenen diğer taksonomiler üzerinde sistematik ve güvenilir bir etki çalışması yapılmamıştır. Türkiye, gelecekte **ex-ante** etki değerlendirme çalışması yapmak istediği takdirde, AB çalışmasını analitik bir yaklaşım örneği olarak alabilir. Ayrıca Türkiye, taksonomi gelişiminin başlangıcından itibaren, taksonomisinin etkilerinin izlenmesini ve analiz edilmesini sağlayacak raporlama gereklilikleriyle desteklenen veri toplama çabalarına yatırım yapabilir.

3. Yeşil Taksonominin Geliştirilmesinin İlgili Adımları ve Temel Aşamaları için Öneriler

Taksonomi çerçeve analizi kapsamında, bu bölümde diğer taksonomilerin Türkiye'nin ulusal taksonomisinin gelişiminin farklı adımlarına/aşamalarına nasıl ışık tutabileceği tartışılmaktadır. Aşağıda listelenen öneriler, Türkiye'nin taksonomisinin ülkenin kendi önceliklerini yansıtırken potansiyel olarak diğer ülkelere de örnek olabilecek benzersiz özellikler sunarak diğer ülkelerdeki deneyimleri de yansıtmaktadır. **Aşağıdaki öneriler, diğer ülkeler tarafından örneklenen taksonomi geliştirme süreçlerinin bazı önemli adımlarını açıklığa kavuşturmak ve aynı zamanda diğer ülkelerdeki deneyimler ışığında nasıl gerçekleştirilebilecekleri konusunda bunları nitelemek için hazırlanmıştır.**

Tablo 8. Türkiye'nin Ulusal Taksonominin Geliştirilmesine Yönelik Tavsiyeler

No	Türkiye'nin Ulusal Taksonomisinin Geliştirilmesine Yönelik Tavsiyeler
1	Taksonomi hedeflerini net bir şekilde tanımlamak ve gelişime açık kapsam belirleme için politika alanına izin vermek
2	AB Taksonomisi ile stratejik konumlandırma, uyumlaştırma ve birlikte çalışabilirlik için genel hedefi tanımlamak

⁸ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC118663>

3	Hedef kullanıcıları objektif kriterler kullanarak sistematik olarak tanımlamak
4	Birlikte çalışabilirlik amaçları doğrultusunda kapsamı önceden belirlemek ve tarama kriterlerini tanımlamak
5	Taksonomi geliştirme sürecinin erken aşamasında beyan gerekliliklerini tanımlamak
6	Şeffaflığı ve paydaş katılımını sağlamak
7	Anlaşılır bir ulusal ve uluslararası iletişim planı geliştirmek ve uygulamak

3.1 Taksonomi Hedeflerini Net Bir Şekilde Tanımlamak ve Gelişime Açık Kapsam Belirleme için Politika Alanına İzin Vermek

Çerçeve analizi, taksonomi gelişiminin genel hedeflerinin ülkeler arasında benzer olduğunu, ancak bazı örneklerin amaçları ve hedefleri özelinde diğerlerinden daha net ve daha spesifik olarak öne çıktığını göstermektedir.

Yeşil taksonomilerin temel amacı, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (United Nations Framework Convention on Climate Change-UNFCCC), Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (United Nations Convention to Combat Desertification-UNCCD), Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (Convention on Biodiversity-CBD) kapsamındaki **NDC** de dahil olmak üzere, **SKA**'lar ve diğer yerel hedeflere ve uluslararası taahhütlere ulaşmak için finansman açığını kapatmak amacıyla yerel ve uluslararası finansal kaynakları yetersiz yatırım alanlarına yönlendirmektir.

Türkiye, taksonomisinin temelini açıkça **temel sürdürülebilirlik hedefleri ve uluslararası taahhütleri etrafında kurabilir**. Taksonomi dokümanı, Türkiye'nin ele almak istediği sürdürülebilirlikle alakalı zorluklarını belirtebilir. **Meksika'nın taksonomisini çerçeveleme biçimi Türkiye için bir örnek olabilir**. Meksika'nın taksonomi dokümanı, **ülkenin iklim değişikliğiyle ilgili belirli zayıflıkları, biyolojik çeşitlilik kaybı, yoksulluk, eşitsizlik ve cinsiyet ayrımı** için arka plan sunmaktadır. Hedefler için politika temelini ve taksonomisinin ilgili kapsamını açıkça belirlemektedir.

Meksika'nın taksonomisi, toplumsal cinsiyet eşitliği ve sürdürülebilir şehirler (yeterli, güvenli, uygun fiyatlı ve dayanıklı konut; sürdürülebilir toplu taşıma; atık yönetimi) gibi **sosyal adaletsizliği ve zayıflıkları ele almanın önemini kabul ederek sosyal hedefleri** içermektedir. Bunun yanı sıra, Türkiye için önemli olan **iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyumu, arazi tahribatı, biyoçeşitliliğin kaybı, karasal ve deniz ekosistemlerinin korunması, kirlilik, döngüsel ekonomi** gibi çevresel hedefler ve ayrıca sosyal hedefler, gelecekteki düzenlemeler için güçlü bir temel ve bağlam sağlayacaktır. Gelecekte Türkiye, taksonomisinde sosyal hedefleri dikkate alabilir. **Hedefler, gelecekte gelişime açık kapsam belirleme için yeterli politika alanı sağlayacak şekilde belirlenmelidir**.

Çerçeve analizi ışığında, **Türkiye'nin ulusal taksonomisinin aşağıdaki hedefleri kapsamı önerilmektedir:**

Tablo 9. Türkiye'nin Ulusal Taksonomisi için Önerilen Hedefler

No	Türkiye'nin Ulusal Taksonomisi için Önerilen Hedefler
1	İklim değişikliğinin azaltılması ve karbon verimliliği
2	İklim değişikliğine uyum ve iklim dayanıklılığı
3	Döngüsel ekonomi

4	Su, toprak ve hava kirliliğinin önlenmesi
5	Karasal ve deniz ekosistemlerinin sürdürülebilir kullanımı ve biyolojik çeşitliliğin korunması ve restorasyonu
6	Yeşil altyapı (yeşil ulaşım, su, atık yönetimi, enerji geçişi, telekomünikasyon)
7	Sürdürülebilir şehirler (güvenli, uygun fiyatlı, dayanıklı ve verimli konutlara erişim)

Öncelikli sektörler ve faaliyetler

Ulusal taksonominin hedefleyeceği sektörler ve faaliyetler, yukarıda listelenen her hedef için nesnel kriterlere göre belirlenebilir. Örneğin, kriterler, iklimle ilgili risklere ve kırılganlıklara maruz kalma (hedef 1), sektörel çıktının sera gazı yoğunluğu (hedef 2), sektörün kaynak kullanım ayak izi (hedef 3), kirlilik kontrolü için mevcut düzenlemelerin sektörel öncelikleri (hedef 4), sektörlerin ekosistem ayak izi/yoğunluğu (hedef 5), her bir kategori için altyapı boşluklarının/ihtiyaçlarının analizi (hedef 6), faaliyetlerin sektörel yoğunlukları (GSYİH katkısı) (hedef 7) gibi değişkenleri ve yaklaşımları içerebilir. Önceliklendirilebilecek sektörlerden bazıları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Tablo 10. Önceliklendirilmesi Önerilen Sektörlerin Listesi

1	Enerji, çimento, çelik ve cam sanayii
2	Tarım, hayvancılık ve ormancılık
3	Enerji iletimi, dağıtımı
4	İmalat sanayii
5	Su ve atık dağıtımı
6	İnşaat sektörü
7	Taşımacılık (denizyolu, karayolu taşımacılığı ve havacılık)
8	Atık yönetimi hizmetleri
9	Turizm ve otelcilik hizmetleri

3.2 AB Taksonomisi ile Stratejik Konumlandırma, Uyumlaştırma (Harmonization) ve Birlikte Çalışabilirlik (Interoperability) için Genel Hedefi Tanımlamak

Ülkeler genellikle uluslararası eğilimlerle uyumlu kalırken, ulusal önceliklerin yansıtıldığından emin olmak isterler. Bu nedenle, **birlikte çalışabilirlik (interoperability)** ve **ayrı edicilik (distinctiveness)** arasında doğru bir denge kurmak, yeni taksonomiler için bir zorluktur.

Diğer taksonomilerle uyumlaştırma, ülkeler arasındaki yeşil yatırım akışlarını kolaylaştırabilirken aynı zamanda kullanıcılar için işlem maliyetlerini düşürecek, her iki ülkede faaliyet gösteren kuruluşlar için mevzuata uygunluğu genişletecek ve raporlama gerekliliklerini azaltacaktır. Taksonomiler ne kadar uyumlu olursa kullanıcılarına o kadar fazla düzenleme kapsamında netlik sağlarlar.

Taksonomiler, belirli sürdürülebilirlik zorluklarını, politika önceliklerini veya her farklı ülkedeki hükümetlerin belirli hedeflerini ele almak için tasarlanmalarından dolayı birbirlerinden farklı olma eğilimindedirler. Aynı zamanda bir taksonomiye farklı olarak tanımlayan şey, ele almak üzere tasarlanan hedeflere ulaşılmasındaki katkısının etkinliği ile ilgilidir.

Türkiye, taksonomisini belirli alanlarda **benzersiz bir şekilde farklı ve stratejik olarak konumlandırabilirken**, diğer hedeflerde AB Taksonomisi ile önemli bir uyum arayışına girebilir:

Uyumlaştırılmış – İklim Değişikliğinin Azaltılması ve Emisyon Azaltım Uygulamaları: Karbon yoğun sanayii sektörlerinde (çimento, çelik, cam) Türkiye'nin en büyük ticaret ve yatırım ortağı AB'dir. Bu nedenle Türkiye'nin, iklim değişikliğinin azaltılması ve etkilenen sektörler kapsamında taksonomisini AB ile uyumlu hale getirmesi stratejik olarak fayda sağlayacaktır. Uyumlaştırmanın, AB pazarlarından sermaye girişleri üzerinde olumlu bir etkisi olması ve hem Türkiye'de hem de AB'de faaliyet gösteren şirketler için işlem maliyetlerini azaltması muhtemeldir. Ayrıca, ihracatçıların bir Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (Carbon Border Adjustment Mechanism-CBAM) şeklinde sıkı AB ticaret düzenlemeleriyle karşı karşıya kalma riskini de azaltacaktır.

Uyumlaştırılmış – Döngüsel Ekonomi: Üretimde Türkiye'nin en büyük ticaret ve yatırım ortağı AB'dir. Bu nedenle Türkiye, döngüsel ekonomi standartlarına ilişkin taksonomisini AB ile uyumlu hale getirmekten stratejik olarak fayda sağlayacaktır. Bunun, AB pazarlarından sermaye girişleri üzerinde olumlu bir etkisi olması ve hem Türkiye'de hem de AB'de faaliyet gösteren şirketler için işlem maliyetlerini azaltması muhtemeldir. Ayrıca Türkiye'nin, kuruluşlarının yüksek döngüsellik standartları ve tüketici tercihleri sergileyen Avrupa pazarlarına girişini de kolaylaştırabilir.

Uyumlaştırılmış – Biyolojik Çeşitlilik ve Ekosistem Restorasyonu: Ekosistemler, biyolojik çeşitlilik ve kirlilik alanı ile ilgili AB teknik standartları katı, tutarlı ve güçlü olarak nitelendirilmektedir. Türkiye bu alanda sınıfının en iyisi standartları benimsemekten yararlanabilir. Ayrıca, ekosistemin korunması ve restorasyonu ile ilgili olarak AB fonlarına daha iyi erişime sahip olmasına olanak sağlayabilir.

Ayırt Edici – Uyum ve Dayanıklılık: Türkiye'nin iklim değişikliğine bağlı kırılganlıkları ve iklim değişikliğinin yoğunlaşan etkileri altında büyümesi muhtemel kronik uyum ihtiyaçları göz önüne alındığında, uyum ve dayanıklılığın Türkiye'nin taksonomisinin en önemli öncelikleri olması önerilmektedir. Bu, iklim değişikliğinin etkisine yüksek oranda maruz kalan sektörlerin (tarım, hayvancılık ve ormancılık) taksonominin büyük miktarlarda sürdürülebilir finans akışını çekmeyi amaçladığı öncelikli sektörler olabileceği anlamına gelmektedir.

Ayırt Edici – Sürdürülebilir Şehirler: Son dönemde yaşanan doğal afetler, Türkiye'nin kentsel alanlarında güvenli, dayanıklı ve verimli konutlara duyulan ihtiyacı ortaya koymuştur. Dolayısıyla sürdürülebilir şehirler, Türkiye'nin taksonomisinin ayırt edici öncelikli hedefi olabilir. İnşaat sektörünün GSYİH ve istihdam içindeki payının yüksek olduğu düşünüldüğünde, bu alanın hedeflenmesi önemli ekonomik ve sosyal faydalar sağlarken aynı zamanda inşaat sektörünün karbon emisyonlarını da azaltmaya yarayacaktır.

Ayırt Edici – Yeşil Altyapı: Yeşil altyapı (yeşil ulaşım, su, atık yönetimi, enerji geçişi, telekomünikasyon dahil), Türkiye'nin taksonomisi için özel hedefler belirleyebileceği başka bir alan olabilir. Büyük miktarda yeşil altyapı stoğu oluşturmak, Türkiye'nin gelecekteki sürdürülebilirliğinin anahtarı olabilir ve birçok sektör üzerinde önemli olumlu yayılma etkileri yaratabilir. Altyapı aynı zamanda uzun vadeli yatırımlar için somut, gelir getirici yeşil varlıklar yaratabilen ve dolayısıyla kurumsal etki yatırımcıları için cazip olan bir sektördür. Hangi spesifik altyapı yatırımı kategorisine özellikle öncelik verilmesi gerektiğine dair kararların, bir ihtiyaç analizi ile ortaya konması gerekecektir.

Türkiye, taksonomi gelişiminin başlangıcından itibaren uyum ve ayırt edicilik alanlarının seçiminde net bir yaklaşıma sahip olmaktan büyük fayda sağlayabilir. Bu raporun çerçeve analizinde ele alınan diğer ülkelerdeki taksonomi örnekleri, uluslararası uyumu ayırt edilen özellikle dengelemek için böyle stratejik bir yaklaşım benimsememiştir. *Türkiye'nin ulusal taksonomisi, belirli alanlarda benzersiz ve farklı bir taksonomi olarak stratejik bir şekilde konumlanırken, aynı zamanda diğer taksonomilerle aktif şekilde uyumlaşarak bir örnek teşkil edebilir.*

3.3 Hedef Kullanıcıları Objektif Kriterler Kullanarak SistematiK Olarak Tanımlamak

Çoğu taksonomi hedef kullanıcılarını, potansiyel kullanıcıların bir listesi şeklinde tanımlar. Türkiye, hedef kullanıcıların belirlenmesi konusunda planlamanın en başından itibaren daha sistematik bir yaklaşım benimseyebilir. Taksonominin hedefleri, sektörel öncelikleri ne kadar net olursa, hedef kullanıcı tanımlaması o kadar sistematik olabilir.

AB taksonomisi, finansal piyasa katılımcıları, büyük şirketler, Üye Devletler olmak üzere üç geniş kullanıcı kategorisi tanımlamaktadır.

Çin taksonomisi sadece yeşil tahvil ihraç edenleri ve politika yapıcılarını hedeflemektedir.

Endonezya, tüm finansal sektör aktörlerini (bankacılık, sermaye piyasası ve ulusal ve uluslararası yatırımcılar) listelemektedir. Bu gruba, maliye politikası ve kalkınma planlamasını formüle eden devlet kurumları; politika oluşturan ve sürdürülebilir finans politikalarının uygulanmasını izleyen ve denetleyen finansal hizmetler ve para otoriteleri; yeşil ekonomik faaliyetler hakkında devlet tarafından yayınlanan standart tanımlara ilişkin bilgilerin açıklanmasını gerektiren uluslararası kuruluşlar/işbirlikçi kuruluşlar dahildir.

Güney Kore taksonomisinin hedef kullanıcıları arasında bankalar, diğer finansal kurumlar ve şirketler bulunmaktadır.

Meksika, reel sektörden şirketleri taksonominin ana kullanıcıları olarak listelemektedir. Kredi kurumları, kurumsal yatırımcılar ve kamu sektörü, devletin farklı seviyelerindeki ulusal ajanslar, bütçelerinin taksonominin hedefleriyle uyum oranlarını açıklayabilirler.

Aşağıdaki liste ve kullanım örneklerinin Türkiye'nin ulusal taksonomi dokümanında yer alması önerilmektedir. Bu projenin bir parçası olarak tasarlanan hedef kullanıcı yönetim tablosu, Türkiye bağlamında hedef kullanıcıları tanımlamak/önceliklendirmek için de etkin bir şekilde kullanılabilir.

Tablo 11. Önerilen Paydaş Grupları ve Taksonomi ile İlgili Kilit Roller

Paydaş Grupları	Hedefler ve Potansiyel Kullanım Alanları
Devlet Kurumları, Politika Yapıcılar ve Düzenleyiciler	• Ülkenin NDC hedefleri ve SKA'ları gibi ulusal sürdürülebilir kalkınma taahhütlerine ulaşılması amacıyla finansman açığını kapatmak için yeşil taksonomiye yetersiz yatırım alanlarıyla birlikte ele almak. • Yerel ve uluslararası piyasalardan sürdürülebilir finansman çekmek. • Yerel ve uluslararası aktörleri sermayeye yatırım yapmaya ve/veya sermayeyi yeşil yatırım alanlarına ve faaliyetlerine yönlendirmeye teşvik ve

	koordine etmek. • Yeşil ve sürdürülebilirlik bağlantılı tahviller gibi ilgili yeşil borçlanma araçlarıyla finanse edilebilecek uygun faaliyetleri belirlemek. • Yeşil taksonomiye uygun olarak yeşil projelerin geliştirilmesini kolaylaştırmak. • Bankaları uygun yeşil faaliyetlerde bulunan şirketlere borç vermeye teşvik etmek için taksonomiye dayalı yeni düzenlemeler geliştirmek. • Piyasa katılımcılarını kıyaslama kriterlerine ve sürdürülebilirlik standartlarına göre düzenlemek. • Varlık, portföy, kurumsal ve ulusal düzeylerde sürdürülebilir kalkınma önceliklerine yönelik finansal akışları ölçmek ve izlemek. • Finansal piyasa aktörleri için sürdürülebilirlik raporlama ve beyan yönergelerini kolaylaştırarak piyasa şeffaflığı ve yeşil yatırım alanları hakkında sinyal vermek. • Kurumsal eylemleri izlemek, doğrulamak ve "yeşil aklama"dan kaçınmak. • Bölge ve il kamu kurumlarının faaliyetlerini izlemek ve doğrulamak. • Farklı alanlardaki kamu politikası araçlarını yeşil taksonomi kategorilerine göre uyarlamak. Teşvikleri (sübvansiyonlar, vergi indirimleri, ticareti kolaylaştırma vb.) taksonomiye uygun hale getirmek ve yeniden kullanmak. • Kamu kurumlarına (bakanlıklar, bölgesel kalkınma ajansları, belediyeler) strateji geliştirirken referans sağlamak. • İlgili tüm düzenlemeleri, otoritelerin taksonomi düzenlemesine ilişkin kılavuzlarını ve paydaş toplantı tutanaklarını, araştırma yazılarını vb. kapsayan ortak bir platform geliştirmek.
Finansal Kurumlar	• Meşru olarak sürdürülebilir/yeşil olarak kategorize edilen finansal araçlar ve ürünler (krediler, krediler ve garantiler gibi) sunmak. • Etki yatırımı ürün ve hizmetleri için tematik hedefler tanımlamak. • Uygun yeşil varlıkların daha hızlı tespit edilmesi ve doğrulanması yoluyla işlem maliyetlerini düşürmek. • Mevzuata uygunluk ve belirli bir ülkedeki resmi olarak tanımlanmış yeşil faaliyetlerle uyumu değerlendirmek (düzenleyicilerin gerektirdiği şekilde sürdürülebilir yatırımlara maruz kalmanın açıklanması). • Kredi ve yatırım portföyleri için yeşil geçiş stratejileri ve eylem planları geliştirmek. • Müşterileri sürdürülebilir finans ürünleri, portföyleri ve faaliyetleri ile ilgili olarak bilgilendirmek. • Müşterilerin ve yararlanıcıların tercihleriyle uyumlu yatırım politikaları tasarlamak. • Belirsizliği ve itibar riskini azaltmak.
Şirketler ve KOBİ'ler (Finans dışı sektör)	• Sürdürülebilir finansmanı çekmek (yeşil/sürdürülebilir faaliyetler ve/veya projeler/varlıklar ve operasyonlar için gerekli sermaye). • Kurumsal geçiş stratejileri geliştirmek. • İç paydaşları (çalışanlar, hissedarlar vb.) ve dış paydaşları (tüketiciler, yatırımcılar, tedarikçiler vb.) yeşil faaliyetleri ve planları hakkında bilgilendirmek. • Mevzuata uygunluk ve belirli bir ülkedeki resmi olarak tanımlanmış yeşil

	faaliyetlerle uyumu değerlendirmek.
Sivil Toplum, (Mesleki birlikler dahil)	• Sektöre özgü sürdürülebilirlik standartları ve kılavuzları geliştirmek • Enerji, binalar, tarım gibi alanlarda sanayi birliklerinin sürdürülebilirlik uygulamaları ve üyelerinin çevresel etkilerini raporlaması • Sürdürülebilirlik standartları veya sertifikaları geliştiren sivil toplum ve/veya gönüllü standart belirleyici kuruluşlar, sürdürülebilirlik standartlarını taksonomi ile uyumlu hale getirmesi • STK'ların yeşil faaliyetlerle ilgili kurumsal eylemleri ve yeşil faaliyetlerle ilgili politika eylemlerini izlemesi. • Kamu ve özel sektör katılımcılarının sürdürülebilir faaliyetlerle ilgili taahhütleri hakkında kamuoyunu bilgilendirmek. • İlgili paydaşları sorumlu tutmak için şeffaflık çabalarına katkıda bulunmak.

3.4 Birlikte Çalışabilirlik Amaçları Doğrultusunda Kapsamı Önceden Belirlemek ve Tarama Kriterlerini Tanımlamak

AB'nin Teknik Uzman Grubu'nun çalışmaları, öncelikli makro sektörlerdeki ekonomik faaliyetler için teknik tarama kriterleri belirlemeye yönelik olmuştur, bu yaklaşım Türkiye için bir örnek teşkil edebilir.

Örneğin, TUG, iklim değişikliğinin azaltılmasına katkıda bulunan ekonominin 8 sektöründeki 70 faaliyet ve iklim değişikliğine uyuma katkıda bulunan 68 faaliyet için teknik tarama kriterleri geliştirmiştir.

Taksonomi Yönetmeliği'ne göre, ekonomik faaliyetler iklim değişikliğinin azaltılması hedefi kapsamında 3 kategoriye ayrılmaktadır.

1. Faaliyetlerin, **önemli bir katkı** sağlayabilecek ve yeşil olarak nitelendirilebilecek performansa sahip olması.
2. **Kolaylaştırıcı faaliyetler:** Başka faaliyetlerin çevresel bir hedefe önemli bir katkıda bulunmalarını doğrudan sağlaması.
3. **Geçiş faaliyetleri:** Düşük karbonlu alternatiflerin henüz mevcut olmadığı ve sektördeki veya sanayideki en iyi performansa karşılık gelen sera gazı emisyon seviyelerine sahip olması.

AB, taksonomisinin diğer çevresel hedefleri olan biyolojik çeşitlilik, döngüsel ekonomi, kirlilik kontrolü için standartlarını geliştirme sürecindedir.

Endonezya'nın yeşil taksonomisi tarama kriterleri hakkında ayrıntılı bilgi vermektedir. 2500'den fazla sektör ve alt sektörü incelemiş ve 919 alt sektör/grup/işletme faaliyetinin haritasını çıkarmıştır. 919 alt sektör/grup/işletme faaliyeti arasından 904'ü henüz doğrudan yeşil sektör olarak kategorize edilememektedir (öncelikli olarak yerine getirilmesi gereken ön koşullar bulunmaktadır) diğer 15'i ise doğrudan yeşil kategoriye dahil edilmiştir.

Sınıflandırma amacıyla oluşturulan kriterler üçe ayrılır:

1. **Yeşil** (önemli bir zarar verilmemesi, asgari güvenlik önlemlerinin uygulanması, çevreye olumlu etki sağlanması ve taksonominin çevresel hedefiyle uyumlu hale getirilmesi). İş faaliyetlerinin çevre koruma ve yönetimine riayet etmesi ve iyileştirmesi gerekmektedir. Aynı zamanda bu iş

faaliyetleri, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılmasına ve iklim değişikliğine uyuma katkı sağlaması, yönetim standartlarına uyması ve hem ulusal hem de uluslararası düzeyde en iyi uygulamaları uygulaması gerekmektedir.

2. **Sarı** (önemli zarar vermeme) Çevre koruma ve yönetimi bağlamında iş avantajlarının tespiti, diğer en iyi uygulamaların ölçümü ve desteklenmesi ile dikkatlice yapılmak zorundadır.
3. **Kırmızı** (zararlı faaliyetler) - Ticari faaliyetler sarı ve/veya yeşil kriterleri/eşiği karşılamamaktadır.

Güney Kore'nin K-Taksonomisi "yeşil sektör" ve "geçiş sektörü"nden oluşmaktadır.

"Yeşil sektör", aralarında sanayi, enerji üretimi, enerji ve ulaşım ile ilgili faaliyetlerin de bulunduğu toplam 64 yeşil ekonomik faaliyetten oluşmaktadır.

"Geçiş sektörü" ise beş ekonomik faaliyete ayrılmıştır: (i) KOBİ için sera gazı azaltma faaliyetleri, (ii) sıvılaştırılmış doğal gaz ve karışık gaza dayalı enerji üretimi (yani, hidrojen, amonyak, yan ürün gazı ve sıvılaştırılmış doğal gaz dahil olmak üzere iki veya daha fazla biyogazın karışımı olan gaz), (iii) sıvılaştırılmış doğal gaz bazlı hidrojen (mavi hidrojen) üretimi, (iv) çevre dostu gemi yapımı ve (v) çevre dostu gemi taşımacılığı.

Güney Afrika taksonomisi, iklim değişikliğinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum için geçerli olan iki farklı önemli katkı sağlama türünü tanımlamaktadır. Bu farklı önemli katkı sağlama türleri teknik tarama kriterlerine şu şekilde yansıtılır:

1. Kendi performanslarına göre önemli bir katkı sağlayan ekonomik faaliyetler. Örneğin, çevresel olarak sürdürülebilir bir şekilde gerçekleştirilen ekonomik faaliyet.
2. Kolaylaştırıcı faaliyetler: Ürün veya hizmetlerinin sağlanmasıyla diğer faaliyetlere önemli bir katkı yapılmasını sağlayan ekonomik faaliyetler. Örneğin, başka bir faaliyetin çevresel performansını iyileştiren bir ekonomik faaliyet.

Bir ekonomik faaliyetin, sera gazı emisyonlarını önleyerek, azaltarak veya tamamen ortadan kaldırarak, atmosferdeki sera gazı konsantrasyonlarının iklim sistemi üzerindeki tehlikeli insan kaynaklı müdahaleyi önleyecek bir seviyede dengelenmesine önemli ölçüde katkıda bulunduğu durumlarda, iklim değişikliğinin azaltılması çevresel hedefine önemli ölçüde katkıda bulunduğu kabul edilir.

Bir ekonomik faaliyetin, olumsuz etki riskini önemli ölçüde azaltan veya mevcut ve gelecekteki iklimin söz konusu ekonomik faaliyet üzerindeki olumsuz etkisini önemli ölçüde azaltan uyum çözümleri içerdiği durumlarda, bir ekonomik faaliyetin iklim değişikliğine uyum sağlamaya önemli ölçüde katkıda bulunduğu diğer insanlar, doğa ve varlıklar üzerindeki olumsuz etki riskini artırmadan kabul edilir.

Türkiye için Sentez Yaklaşımı

Türkiye için faaliyetlerin çoğu taksonominin ortak paydasına dayalı olarak kategorize edilmesine şu şekilde karar verilebilir:

- **Önemli katkı sağlayan faaliyetler**
- **Kolaylaştırıcı faaliyetler**

AB ile uyum arayışında olduğu alanlar için (Öneri 2), **geçiş faaliyetleri** tanımlanabilir.

Taksonomiye kullanarak zararlı faaliyetleri caydırmada etkisini en üst düzeye çıkarmak ve anlaşılır düzenlemeler sağlamak adına, bu tür faaliyetler için özel olarak belirlenmiş ek bir "kırmızı" kategori tanıtmanın değerli olabileceği düşünülmektedir (*Tablo 12'yi inceleyiniz.*)

Önerilen Kapsam Belirleme ve Tarama Kriterleri		
Tüm Kategoriler	AB ile Uyumlaştırılmış Kategoriler	Ayrt Edici Kategoriler
Önemli katkı sağlayan faaliyetler	Önemli katkı sağlayan faaliyetler	Önemli katkı sağlayan faaliyetler
Kolaylaştırıcı faaliyetler	Kolaylaştırıcı faaliyetler	Kolaylaştırıcı faaliyetler
	Geçiş dönemi faaliyetleri	Zararlı faaliyetler

Tablo 12 Anlaşılır Düzenleme için Önerilen Kapsam Belirleme ve Tarama Kriterleri

3.5 Taksonomi Geliştirme Sürecinin Erken Aşamasında Beyan Gerekliliklerini Tanımlamak

Finans dışı ve finansal kuruluşlar için sürdürülebilirlik beyan gereklilikleri, taksonomi geliştirme ve uygulamasının önemli bir parçasıdır. Raporlamanın amacı, düzenleyiciler, politika yapıcılar, tüketiciler, yatırımcılar, çalışanlar ve hissedarlar gibi tüm paydaşlar için daha bilinçli ve daha sağlam bir karar alma sürecine olanak tanımak ve daha kapsamlı bir şeffaflık ve hesap verebilirlik oluşturmaktır. Bu anlamda yeşil taksonomi raporlaması, bir ülkenin sürdürülebilir kalkınmaya yönelik yatırım ve faaliyet akışlarında nasıl ilerlediği hakkında veri üretmek ve bu ilerlemeyi ölçmek için bir mekanizma sunmaktadır.

AB, finansal hizmetler endüstrisi ve finansal olmayan kuruluşlar için ayrı ayrı belirlenmiş en geniş beyan gereklilikleri kapsamına sahiptir. Aşağıdaki gereklilikleri karşılayan tüm büyük şirketler için geçerli olan *Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi* (Corporate Sustainability Reporting Directive-CSRD):

- 250'den fazla çalışanı olan ve/veya,
- 40 milyon Euro'dan fazla cirosu olan ve/veya,
- 20 milyon Euro'dan fazla toplam varlık değeri olan.

Raporlama gereklilikleri, işletmenin cirosu, sermaye harcamaları (Capital expenditures-CapEx) ve işletme giderleri (Operating Expenditure-OpEx) hakkında, taksonomi ile uyumlu veya uygun olan bilgileri içerir. CSRD, diğer sürdürülebilir finans çerçeve standartlarının gerektirdiği raporlamayla uyumludur.

SFDR, sürdürülebilir yatırım ürünleri piyasasında şeffaflığı artırmak, yeşil aklamayı önlemek ve finansal piyasa katılımcıları tarafından öne sürülen sürdürülebilirlik iddiaları etrafındaki şeffaflığı artırmak için çıkarılan bir düzenlemedir. SFDR düzenlemesi ESG değerlendirmesi söz konusu olduğunda katılımcıların net beyan gereklilikleri ortaya koyar ve AB'deki tüm finansal piyasa katılımcıları (Financial Market

Participant-FMP) ve mali danışmanlar (Financial Advisor-FA), AB hissedarları olan FMP'ler ve AB'de pazarlama faaliyeti gösteren katılımcılar için bu beyan gerekliliklerini geçerli kılar.⁹ Bu düzenleme, finansal ürünler ve finansal kurumlar için bir raporlama çerçevesi oluşturur. SFDR, finansal ürünler için beyan gerekliliklerini, özelliklerine ve sürdürülebilirlik seviyelerine bağlı olarak ayırt eder.

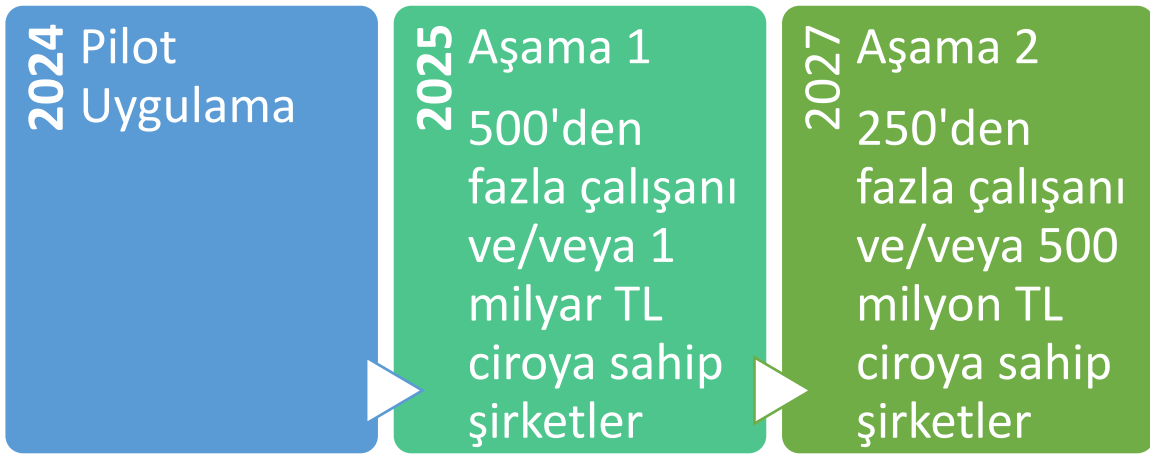
Türkiye için pilot ve aşamalı yaklaşım:

Taksonominin sermaye akışları ve yatırım kararları üzerinde somut bir etkiye sahip olması için işletmeler için zorunlu beyan gereklilikleri çok önemlidir. İşletmeler taksonomiye uyumlarını açıkladıkça, izleme araçları oluşturulabilir, veriler toplanabilir, KPI'lar (işletmelerin ve/veya düzenleyicilerin iç paydaşları tarafından) belirlenebilir ve işletmelerin sürdürülebilirliği benimsemeleri için teşvikler oluşturulabilir.

Bu nedenle Türkiye, Güney Kore'nin tahvil ihracına benzer **bir pilot aşamayı** taksonominin ilk uygulama döneminde düşünebilir. Pilot uygulama sonrası, sınırlı bir kapsamın belirlendiği raporlama aşamasına geçilebilir. Son aşamada ise, hem daha fazla sayıda kuruluşu kapsayacak şekilde genişletilmiş bir raporlama kapsamı hem de daha fazla standart kategorileri için belirli bir zaman çizelgesi oluşturulabilir (Şekil 5'i inceleyiniz.). Türkiye ayrıca finansal ve finans dışı kuruluşlar için örtüşen bir teminat geliştirmeyi düşünebilir. Ayrıca, raporlama gerekliliklerini finansal ve finans dışı kuruluşlar için zorunlu denetim gereklilikleriyle ilişkilendirmek/uyumlu hale getirmek mümkündür. Raporlama gerekliliklerinin kapsamı belirlenirken, kamu için önemleri (kriterler resmi tanım gerektirir), borsaya kote olup olmadıkları, gelir, varlık ve çalışan sayısı açısından büyüklükleri açısından kuruluşların profili dikkate alınır.. Zaman çizelgesi ve kapsam belirleme örneği için lütfen Şekil 5'i inceleyiniz.

Beyanlar iki düzeyde gerçekleştirilmelidir. Finansal kuruluşlar tarafından yapılan beyanlar ve finansal olmayan şirketler tarafından yapılan beyanlar. 2022 raporlarından itibaren (2021 mali yılında), AB şirketlerinin taksonomiye uygun faaliyetlerinin/yatırımlarının kapsamını ölçen göstergeler yayınlamaları ve daha sonra taksonomi ile uyumlu olmaları (teknik tarama kriterlerinin gerekliliklerini karşılamaları) gerek

Şekil 5 Türkiye için Pilot ve Aşamalı Beyan Yaklaşımı

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R2088&from=EN>

mektedir. İlk yıl için, yükümlülükler daha hafiftir ve yalnızca taksonomi için faaliyetlerin uygunluğu ile ilgilidir (sürdürülebilirlik kriterleri dikkate alınmadan taksonominin sınıflandırılmasına dahil edilip edilmedikleri gibi kriterler). 2023 yılında ise, finansal olmayan şirketler uyum konusunda tam raporlama yayınlamak zorunda kalacakken, finansal şirketler 2024 yılında uyum göstergelerini yayınlayarak bir yıl daha uygunluk hakkında rapor vermeye devam edecekler.

Benzer bir yaklaşım Türkiye için de önerilmektedir

Türkiye'nin ulusal taksonomisinin AB'ninkiyle oldukça karşılaştırılabilir ve birlikte çalışabilir olması beklendiği için hızlı bir şekilde adım atılarak, AB taksonomisini referans alarak ve mevcut CSRD, SFDR ve MiFID II beyan gereklilikleri ve kılavuzları kullanılarak, seçilmiş şirketler, yatırım fonları ve bankalardan oluşan küçük bir grupla derhal bir pilot uygulama başlatılabilir. Bu küçük pilot katılımcı grubu, kendilerini AB raporlama yetki alanına tabii kuruluşlar olarak kabul edebilir ve AB tarafından zorunlu kılınan tüm beyan ve raporlama gerekliliklerini uygulayabilirler.

Bakanlık, pilot uygulamayı denetlemek ve bu süreçte değerli geri bildirimleri toplamak ve belgelemek için bir pilot uygulama alt grubu oluşturmayı düşünebilir. Bu uygulama, bilgi paylaşımı ve açık ve şeffaf bir şekilde bilgi oluşturma açısından çok faydalı olacaktır. Pilot uygulama, Türkiye taksonomisi üzerinde fiilen çalışan Teknik Uzman grubunun kapasite ve kabiliyetini büyük ölçüde artıracaktır. Asgari beyan beklentileri üzerine daha odaklı tartışmalar yapmak amacıyla, finansal ve finans dışı sektörlerin genelinde kapasite oluşturmaya ve beyan ilkelerine ve zorluklarına ilişkin ortak bir anlayış geliştirmeye yönelik hızlı bir başlangıç yapılmasını sağlayacaktır. Raporlama şablonları bu dönemde oluşturulabilir.

Bakanlık, pilot uygulamayı denetlemek ve bu süreçte değerli geri bildirimleri toplamak ve belgelemek için bir pilot uygulama alt grubu oluşturmayı düşünebilir. Bu uygulama, bilgi paylaşımı ve açık ve şeffaf bir şekilde bilgi oluşturma açısından çok faydalı olacaktır. Pilot uygulama, Türkiye taksonomisi üzerinde fiilen çalışan Teknik Uzman Grubu'nun kapasite ve kabiliyetini büyük ölçüde artıracaktır. Asgari beyan beklentileri üzerine daha odaklı tartışmalar yapmak amacıyla, finansal ve finans dışı sektörlerin genelinde kapasite oluşturmaya ve beyan ilkelerine ve zorluklarına ilişkin ortak bir anlayış geliştirmeye yönelik hızlı bir başlangıç yapılmasını sağlayacaktır. Raporlama şablonları bu dönemde oluşturulabilir.

Bu pilot uygulama, aşağıda listelenen zorlukları önceden tespit etmeye iyi hizmet edebilir:

Uyumsuzluklar– Farklı tanımlar da dahil olmak üzere, sürdürülebilir finans raporlama gereklilikleri, çevresel düzenlemeler ve ulusal ve uluslararası düzenleyici çerçeveler arasındaki uyumsuzlukları belirler

Ekosistem ihtiyaçları – Sürdürülebilirlik ekosisteminin bir parçası olan ihtiyaç duyulan beceriler, eğitimler, sistemler ve hizmet sağlayıcıları

Doğrulama- Taksonomi raporlamasının bir parçası olarak açıklanan bilgiler harici doğrulamaya ve/veya denetime tabidir. Taksonomi raporlamasında kullanılan bilgilerin doğrulanması veya denetim altına alınması ile ilgili olarak farklı tarafların rolleri ve sorumluluklarının düzenlenmesi zorluk olarak tespit edilebilir.

Raporlama çerçeveleri genelinde sıralama ve raporlama dönemi sorunları - Kendi raporlama yükümlülüklerini yerine getirmek için verilerin finansal kurumlar tarafından erişilebilir olması

Düzenlemede aşırıya kaçma - Düzenleyici raporlama gerekliliklerinin eşit olarak dağıtılmış ve orantılı olması; aynı zamanda düzenleyicilerin gereklilikleri uygulatma ve takip etme kapasitesine sahip olması

Yoruma dayalı konular - Raporlama gerekliliklerinin tüm kullanıcı grupları tarafından açık ve tekdüze bir şekilde tanımlandığından ve anlaşıldığından emin olunması (neyin, nasıl ve ne zaman raporlanması gerektiği)

Mevzuat boşlukları ve örtüşen noktalar - Herhangi bir düzenleme ihtiyacının belirlenmesi ve karşılanması veya taksonominin kullanımını engelleyebilecek veya kafa karıştırıcı olabilecek herhangi bir düzenleyici engelin veya çakışmanın ele alınması

Veri boşlukları - Veri sağlayıcılar dahil olmak üzere verilerin kullanılabilirliği ve erişilebilirliğinin geliştirilmesi. Verilerin daha geniş çapta erişilebilir olması ve tüm piyasa paydaşları için karşılaştırılabilir olması. Şirketlerin kendi verilerini koruyabilmeleri, belirli standart ve çerçeveden bağımsız taksonomi bilgilerinin gerçek zamanlı olarak sağlanması ve dijital platformlar aracılığıyla şeffaflığın teşvik edilmesi.

AB Taksonomisinin bankalar ve şirketler tarafından uygulanması konusunda çeşitli çalışmalar yapılmış ve ilk geri bildirimler toplanmıştır. Bu konudaki özetler ve bulgular çok geniş kapsamlıdır ve bu projenin kapsamı dışındadır; ancak bu çalışmalar Teknik Uzman Grubu'na önemli bir kaynak olarak hizmet edebilir.

AB Taksonomisinin temel bankacılık ürünlerine uygulanmasının test edilmesi: Üst düzey tavsiyeler Ocak 2021: Avrupa Bankacılık Federasyonu, Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP FI) ile birlikte 26 Ocak 2021'de ilk kez AB taksonomisinin temel bankacılık ürünlerine nasıl uygulanabileceğini değerlendiren bir rapor yayınladı. Rapor, çok çeşitli sektörlerden, ekonomik faaliyet ve coğrafi konum yelpazesindeki işlemleri ve mevcut müşteri ilişkilerini analiz eden vaka çalışmalarına dayanmaktadır.

Platform kullanılabilirlik raporu, taksonomi raporlamasının bir parçası olarak veri ve kullanılabilirlik hakkında platform önerileri, 12 Ekim 2022. Rapor, 1) hem 2024 gözden geçirme dönemini (Madde 8 Tasarruf 10 içinde) desteklemek hem de sürdürülebilir finans beyanları etrafındaki mevcut önerilerle ilgili temel kullanılabilirlik zorluklarını göz önünde bulundurmak için taksonomi raporlamasına ilişkin Seviye 1 veya 2 yasal kılavuzunda önerilen değişiklikleri; 2) Avrupa Komisyonu'ndan kullanıcı gruplarına ek kılavuz için tavsiyeleri; 3) Avrupa Denetim Otoritelerinden (European Supervisory Authorities-ESA) kullanıcı gruplarına denetleyici rehberlik için önerileri; 4) sürdürülebilir finans çerçevesi genelinde politika tutarlılığı konusunda önerilen önerileri; ve 5) taksonomi kullanılabilirliği hakkında derledikleri önerileri içermektedir.

AB taksonomisinin uygulanması, Sorumlu Yatırım İlkeleri'nin (Principle for Responsible Investment-PRI) 'Taksonominin Test Edilmesi' Raporunun güncellenmesi – Bu rapor, yatırımcıların AB taksonomisini nasıl uyguladıklarını araştırmaktadır. PRI'nin Eylül 2020'de yayınlanan orijinal Taksonomi Test Etme (Testing the Taxonomy) raporunun devamı niteliğindedir. PRI Taksonomi Uygulayıcıları Grubu (Taxonomy Practitioners Group-TPG) üyeleri tarafından üretilen 35'ten fazla örnek çalışma içermektedir.

Finansal Piyasal Otoritesi (Financial Markets Authority-AMF) Sürdürülebilir Finans – Borsada işlem gören şirketler tarafından hazırlanan ilk taksonomi raporlamasına ilişkin görüşler, Kasım 2022. "Görseller" ve "örnek çalışmalar" dahil olmak üzere bu yeni taksonomi raporlama yükümlülüklerinin ilk

uygulanması bağlamında 27 şirketten oluşan bir örneklemin analizine adanmış bu çalışma, şirketler tarafından yayınlanan bilgilere dayanarak mevzuatın ve metodolojik yönlerin anlaşılmasına daha yakından bir bakış sunmaktadır.

3.6 Şeffaflığı ve Paydaş Katılımını Sağlamak

Paydaşlarla gerçek, geniş kapsamlı ve sürekli bir ilişki geliştirmek, *yeşil taksonomi gelişiminin merkezi unsuru olan şeffaflığı sağlayacak* ve taksonominin gelecekte benimsenmesini kolaylaştıracaktır. **AB, Güney Afrika ve Meksika**, paydaşları dahil ederek ve şeffaf mekanizmaları benimseyerek taksonomi tasarımı ve gelişiminin iyi örneklerini ortaya koymuştur. Yukarıdaki örnek çalışma raporlarında/değerlendirmelerinde ele alındığı gibi ülkeler tüm taksonomi geliştirme sürecini sistematik olarak belgelemekte ve taksonomiye adanmış web siteleri ile iletişim platformları aracılığıyla devamlı olarak geri bildirim toplamaktadır. Bu nedenle, bir paydaş katılım platformunun oluşturulması ve aktif olarak kullanılması Türkiye'nin taksonomi gelişimi için elzem olabilir.

3.7 Anlaşılır Bir Ulusal ve Uluslararası İletişim Planı Geliştirmek ve Uygulamak

Yeşil taksonomiler aracılığıyla ve açıkça tanımlanmış iletişim planlarıyla tüm piyasa katılımcıları, hükümetlerin sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin hangi yönde ilerlemesini istediği konusunda bilgi sahibi olabilirler. Hedef kullanıcıların ve diğer paydaşların (Bu projenin Potansiyel Kullanıcıların Belirlenmesi ve Analizi raporunda anlatıldığı üzere) geniş kapsamı ve potansiyel sayıları dikkate alındığında, taksonomi etrafında etkili bir iletişim planına sahip olmak, Bölüm 3.1'de önerilen hedeflere ulaşmanın anahtarı olabilir. Bu kapsamda önerilen taksonomi iletişim planının iki ana bileşeni olmalıdır:

- **Aşamalara göre ulusal iletişim:** Plan, Türkiye ulusal taksonomisinin aşamalarını yansıtan bir yol haritası içermeli ve buna göre açık hedef kitleler belirlemelidir. Gelişimin ilk aşamalarında, öncelikli sektörler/faaliyetlerle ilgili olarak eylemleri önemli etkileri olan paydaşlar hedeflenmelidir. İletişim faaliyetleri ulusal paydaşları bilgilendirmeli ve sürece dahil etmelidir. Taksonomi gelişimi daha ileri aşamalara geçtikçe, hedef kitle, ilgili diğer paydaşları da kapsayacak şekilde genişletilmelidir. Taksonominin başlatılmasından önce, bir iletişim kampanyası taksonomiye daha geniş bir kitleye tanıtılabilir ve ülkenin sürdürülebilir kalkınması için önemi vurgulanabilir.
- **Yeşil odaklı Türkiye'yi tanıtan uluslararası iletişim:** Bu raporda, AB taksonomisi dışında incelenen birçok ülke örneğinin, uluslararası düzeyde amaç odaklı iletişim çabaları yetersizdir. Türkiye gibi küresel finansal piyasalarla dahil olan bir ülkenin uluslararası paydaşlarını, uluslararası finans kuruluşlarını, kamu/özel yatırımcıları, küresel şirketleri, ulusal taksonomisi hakkında bilgilendirmesi gerekmektedir. Türkiye'nin yeşil yatırım için bir hedef olarak teşvik edilmesi, hem kısa hem de uzun vadeli yatırımlar (doğrudan yabancı yatırım dahil) ve yeşil uluslararası ticaret kapsamında sürdürülebilir finansmanı çekmenin anahtarıdır. Bu nedenle, yatırım tanıtımları, üst düzey görünürlük etkinlikleri (örneğin Taraflar Konferansı-Conference of the Parties COP) dahil olmak üzere bir dizi faaliyetler planlanabilir. Taksonomi ile ilgili tüm belgelerin ve düzenlemelerin uluslararası paydaşlar için İngilizce olarak yayınlanması ve erişilebilir hale getirilmesi de önemlidir.

Ek-1 A

2020 yılında yayınlanan Sürdürülebilir Finans Komisyonu Teknik Uzman Grubu üyelerinin listesi¹⁰

(Bu liste Mayıs 2020 itibarıyla güncellenmiştir)

Üyeler	Temsilciler
Amerikan Uluslararası Grubu American International Group Europe- AIG Avrupa	Jeremy BALDWIN
Allianz Global Investors	Steffen HOERTER
Bloomberg	Ani KAVOOKJIAN
BNP Paribas Varlık Yönetimi	Helena VIÑES FIESTAS
Borsa Italiana	Sara LOVISOLO
Carbone 4	Jean-Yves WILMOTTE
Cassa Depositi e Prestiti S.p.A.	Pierfrancesco LATINI
Karbon Saydamlık Projesi Carbon Disclosure Project-CDP	Nico FETTES
İklim Tahvilleri Girişimi Climate Bond Initiative	Sean KIDNEY
İklim Bilgi ve Inovasyon Topluluğu Climate Knowledge and Innovation Community (KIC)	Sandrine DIXSON-DECLEVE

10

*Üye kişisel kapasitede atanır.

**Üye, paydaşlar arasında ortak bir çıkarı temsil eden bir temsilci olarak atanır.

***Üye, geçici bir uzman olarak atanır.

Doğrudan davet edilen üyeler ve gözlemciler:

Avrupa Bankacılık Otoritesi – Üye

Avrupa Merkez Bankası- Üye

Avrupa Sigorta ve Mesleki Emeklilik Otoritesi- Üye

Avrupa Yatırım Bankası- Üye

Avrupa Menkul Kıymetler Piyasası Otoritesi- Üye

Avrupa Çevre Ajansı-Üye

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası-Gözlemci

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü-Gözlemci

Avrupa Kooperatif Bankaları Birliği (EACB) The European Association of Co-operative Banks	Tanguy CLAQUIN
European Federation of Financial Analysts Societies (EFFAS)	Jose Luis BLASCO
EnBW AG	Thomas KUSTERER
Eurelectric	Jesús MARTÍNEZ PÉREZ
Finans Gözlemi	Thierry PHILIPPONNAT
Yeşil Finans Kümelenmesi Frankfurt	Karsten LOEFFLER
GRI (Küresel Raporlama İnisiyatifi)	Bastian BUCK
ICMA	Nicolas PFAFF
KfW Bankengruppe	Karl Ludwig BROCKMANN
Lüksemburg Menkul Kıymetler Borsası	Paula REDONDO PEREIRA
Mirova	Manuel COESLIER
MSCI	Sebastien LIEBLICH
Nordea	Aila AHO
PRI	Nathan FABIAN
RICS	Ursula HARTENBERGER
SCOR	Michèle LACROIX
SEB	Marie BAUMGARTS
Swiss Re Ltd	Claudia BOLLI
Refinitiv	Elena PHILIPOVA
Unilever	Michel PINTO
WiseEuropa	Maciej BUKOWSKI

WWF	Jochen KRIMPHOFF
Andreas HOEPNER*	
Paolo MASONI*	
Brenda KRAMER**	
Dawn SLEVIN***	

Ek-1 B

2023 yılında yayınlanan Sürdürülebilir Finans Platformu üye ve gözlemcilerinin listesi

(Sürdürülebilir Finans Platformu Üyeleri ve Gözlemcileri Genel Bakış Genel Kurul ve Alt Gruplar)

Genel Kurul Platformu

a. Başkan

Organizasyon	İsim
Comisión Nacional del Mercado de Valores CNMV	Helena Viñes Fiestas

b. Üyeler

Organizasyon	İsim/daimi temsilci
Agent Green	Theodor F. Cojoianu
Allianz SE	Jörg Ladwein
2 Derece Yatırım Girişimi Derneği 2 Degrees Investing Initiative	Hélène Lanier
AXA	Clémence Humeau
BusinessEurope	Erik Berggren
CDP Worldwide (Europe) gemeinnützige GmbH	Hélène Procoudine-Gorsky
İklim Tahvili Girişimi (CBI) Climate Bonds Initiative	Sean Kidney
Crédit Agricole S.A.	Erwan Crehalet
EPIA Güneş Enerjisi Avrupa EPIA SolarPower Europe	Nicole Della Vedova
Eurochambres	Jan Greitens
Eurometaux	Mukund Bhagwat

Organizasyon	İsim/daimi temsilci
Avrupa Atık Yönetimi ve Geri Dönüşümde Sürdürülebilir Finans İttifakı European Alliance for Sustainable Finance in Waste Management and Recycling	Daniel Houska
Avrupa Bankacılık Federasyonu European Banking Federation	Hans Biemans
Uluslararası Sürdürülebilir Finans Merkezi International Sustainable Finance Centre z.	Linda Zeilina
Finlandiya Doğal Kaynaklar Enstitüsü Natural Resources Institute Finland	Esa-Jussi Viitala
Orgalim	Andreas Brunsgaard
Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) AB (publ)	Karl-Oskar Olming

Organizasyon	İsim/ Daimi Temsilci
SMEunited	Gerhard Huemer
Sustainalytics	Hans-Ulrich Beck
Water Europe	Gonzalo Delacámara
Type A	Agnieszka Slomka-Golebiowska
Type A	Andreas Hoepner
Type A	Bernabé Alonso Farinas
Type A	Camille Leca
Type A	Linda Romanovska
Type A	Ottorino Morresi
Type B	Marie Baumgarts

c. Doğrudan Atanmış Üyeler

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa Bankacılık Otoritesi (European Banking Authority EBA)	Ali Erbilgic
Avrupa Çevre Ajansı (European Environment Agency EEA)	Beate Hollweg
Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank EIB)	Eila Kreivi
Avrupa Yatırım Fonu (European Investment Fund EIF)	Peter Coveliers
Avrupa Sigorta ve Mesleki Emeklilik Otoritesi (European Insurance and Occupational Pensions Authority EIOPA)	Pamela Schuermans
Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (European Securities and Markets Authority ESMA)	Angeliki Vogiatzi
AB Temel Haklar Ajansı (EU Agency for Fundamental Rights FRA)	Adrianna Bochenek

d. Gözlemci

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (European Bank for Reconstruction and Development EBRD)	Maya Hennerkes
Avrupa Merkez Bankası (European Central Bank ECB)	Fabio Tamburrini
Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu (European Financial Reporting Advisory Group EFRAG)	Kerstin Lopatta

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa Çevre Koruma Ajansları Başkanları Ağı (European Network of the Heads of Environment Protection Agencies EPA Ağı)	Natalie Glas
Avrupa İstikrar Mekanizması (European Stability Mechanism ESM)	Carlos Martins

Organizasyon	Daimi Temsilci
Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (Organisation for Economic Co-operation and Development OECD)	Raphael Jachnik
Sorumlu Yatırım İlkeleri (Principle for Responsible Investment PRI)	Elise Attal
Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (United Nations Environment Programme Finance Initiative UNEP FI)	Elodie Feller
Bloomberg L.P.	Nadia Humphreys
İş ve Bilim Polonya Business and Science Poland	Dawid Bastiat-Jarosz
Cassa Depositi e Prestiti SpA	Gaia Ghirardi
Cefic	Alison O' Riordan
Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (European Trade Union Confederation ETUC)	Marco Cilento
SGI Avrupa SGI Europe	Filippo Brandolini

Altgrup 1: Kullanılabilirlik ve Veriler

a. Raportörler

Organizasyon	İsim/ Daimi Temsilci
Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (United Nations Environment Programme Finance Initiative UNEP FI)	Elodie Feller
AXA	Clémence Humeau

b. Üyeler

Organizasyon	İsim/ Daimi Temsilci
Allianz SE	Jörg Ladwein
CDP Worldwide (Europe) gemeinnützige GmbH	Hélène Procoudine-Gorsky
İklim Tahvilleri Girişimi (Climate Bonds Initiative CBI)	Sean Kidney
Crédit Agricole S.A.	Erwan Crehalet
EPIA SolarPower Europe	Nicole Della Vedova
Eurochambres	Jan Greitens
Avrupa Bankacılık Federasyonu European Banking Federation aisbl	Hans Biemans
Uluslararası Sürdürülebilir Finans Merkezi International Sustainable Finance Centre	Linda Zeilina
SMEunited	Gerhard Huemer
Sustainalytics	Hans-Ulrich Beck
Type A	Andreas Hoepner
Type A	Agnieszka Slomka-Golebiowska
Type B	Marie Baumgarts

c. Doğrudan atanan üyeler

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa Bankacılık Otoritesi (European Banking Authority EBA)	Ali Erbilgic
Avrupa Çevre Ajansı (European Environment Agency EEA)	Beate Hollweg
Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank EIB)	Eila Kreivi
Avrupa Yatırım Fonu (European Investment Fund EIF)	Peter Coveliers
Avrupa Sigorta ve Mesleki Emeklilik Otoritesi (European Insurance and Occupational Pensions Authority EIOPA)	Pamela Schuermans

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (European Securities and Markets Authority ESMA)	Angeliki Vogiatzi
AB Temel Haklar Ajansı (EU Agency for Fundamental Rights FRA)	Adrianna Bochenek

d. Gözlemciler

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)	Maya Hennerkes
Avrupa Merkez Bankası (ECB)	Fabio Tamburrini
Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu (EFRAG)	Kerstin Lopatta

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa Çevre Koruma Ajansları Başkanları Ağı (EPA Ağı)	Natalie Glas
Avrupa İstikrar Mekanizması (ESM)	Carlos Martins
Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)	Raphael Jachnik
Sorumlu Yatırım İlkeleri (PRI)	Elise Attal
Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP FI)	Elodie Feller
Bloomberg L.P.	Nadia Humphreys
İş ve Bilim Polonya	Dawid Bastiat-Jarosz
Cassa Depositi e Prestiti SpA	Gaia Ghirardi

Alt Grup 2:

Teknik Uzman Grubu

a. Raportör

Organizasyon	İsim/Daimi Temsilci
Avrupa Çevre Koruma Ajansları Başkanları Ağı (European Network of the Heads of Environment Protection Agencies (EPA))	Astrid Matthey
Orgalim	Andreas Brunsgaard

b. Üyeler

Organizasyon	İsim/Daimi Temsilci
Agent Green	Theodor F. Cojoianu
BusinessEurope	Erik Berggren
Eurometaux	Mukund Bhagwat

Organizasyon	İsim/Daimi Temsilci
Avrupa Atık Yönetimi ve Geri Dönüşümde Sürdürülebilir Finans İttifakı European Alliance for Sustainable Finance in Waste Management and Recycling	Daniel Houska
Finlandiya Doğal Kaynaklar Enstitüsü Natural Resources Institute Finland	Esa-Jussi Viitala
Water Europe	Gonzalo Delacámara
Type A	Bernabé Alonso Farinas
Type A	Linda Romanovska

d. Doğrudan atanan üyeler

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa Çevre Ajansı (European Environment Agency EEA)	Beate Hollweg
Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank EIB)	Eila Kreivi

d. Observers

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu (EFRAG)	Kerstin Lopatta
Avrupa Çevre Koruma Ajansları Başkanları Ağı (EPA Ağı)	Natalie Glas
Cefic	Alison O' Riordan
SGL Avrupa	Filippo Brandolini

Alt Grup 3:

Sermaye Akışlarının İzlenmesi

a. Raportörler

Organizasyon	İsim/Daimi Temsilci
Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) AB (publ)	Karl-Oskar Olming
EIB	Bertrand Magné

b. Üyeler

Organizasyon	İsim/Daimi Temsilci
2 Derece Yatırım Girişimi Derneği 2 Degrees Investing Initiative	Hélène Lanier
Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) AB (publ)	Karl-Oskar Olming
Type A	Camille Leca
Type A	Ottorino Morresi

c. Doğrudan atanan üyeler

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa Bankacılık Otoritesi (European Banking Authority EBA)	Ali Erbilgic
Avrupa Çevre Ajansı (European Environment Agency EEA)	Beate Hollweg
Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank EIB)	Eila Kreivi
Avrupa Sigorta ve Mesleki Emeklilik Otoritesi (European Insurance and Occupational Pensions Authority EIOPA)	Pamela Schuermans

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (European Securities and Markets Authority ESMA)	Angeliki Vogiatzi
Avrupa Yatırım Fonu (European Investment Fund EIF)	Peter Coveliers

d. Gözlemciler

Organizasyon	Daimi Temsilci
Avrupa Merkez Bankası (European Central Bank ECB)	Fabio Tamburrini
Avrupa İstikrar Mekanizması (European Stability Mechanism ESM)	Carlos Martins
Avrupa Çevre Koruma Ajansları Başkanları Ağı (European Network of the Heads of Environment Protection Agencies EPA)	Natalie Glas
Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (European Trade Union Confederation ETUC)	Marco Cilento